

حضرت لعل شہباز قلندر

مزار جو حضرت لعل شہباز قلندر

محمد عبدالحفيظ پاران
ای میل: hafeezanwar7@gmail.com

شایع ٿیل پاران

© محمد عبدالحفيظ

پهريون شایع ٿيل 1441/2019

سيونڊ شایع ٿيل 1446/2025

سڀ حق محفوظ آهن. هن اشاعت جو کو به حصو
پيلشر جي تحريري اجازت کان سواء ٻيهر پيدا نه ٿو
کري سگهجي يا حاصل ڪرڻ واري نظام ۾ محفوظ
نه ٿو کري سگهجي، يا ڪنهن به صورت ۾ يا ڪنهن
به طريقي سان، الڳانک يا ٻي صورت ۾ منتقل نه
ٿو کري سگهجي.

ليڪ جو

عارف

مائي گينيز

دنیا رکارد

دعوی سجائب: 287230

میمبر شپ نمبر:
252956 پیارا مسٹر.
محمد عبدال حفیظ

مهریانی توهان لاءِ موکلن اسان جي تفصیل جو
نهنجو تازیون رکارد تجویز ٻن قسطن جي ترجمی
جو عالمی رکارد لاءِ اسان کي اهو چوڻ کان ڏپ
آهي ته اسان هن کي گنیز ورلد رکارد طور قبول
کرڻ کان قاصر آهيون.

جي تفصیل جو به
قسطون اویس آف
قرنی.

تیپو سلطان.

بدقسمتی سان، اسین کريو اڳ ۽ ئي آهي هڪ
رکارد لاءِ هي کيتيگري ۽ جيکو توهان حاصل کيو
آهي اهو هن کان بهتر ناهي. موجوده عالمی رکارد
آهي:

الف چهه صفحو دستاويز حقدار عالمگير اعلان جو
انسان 1948 ۽ گذيل قومن پاران تيار کيل
"رائتس" جو ابخاز کان زولو تائين 321 ٻولين ۽
لهجن ۽ ترجمو کيو ويو.

اسان کي خبر آهي ته هي توهان لاءِ مايوس ڪندڙ هوندو. تنهن هوندي به، اسان توهان جي درخواست تي مخصوص موضوع جي علائقي ۽ مجموعي طور تي رکارڊ جي حوالي سان احتياط سان غور ڪيو آهي ۽ اهو اسان جو فيصلو آهي. گينيس دنيا رکارڊس آهي مطلق صوابديد جيئن جي طرف ڪهڙن گنيز ورلد ریکارڊ جون درخواستون قبول کيون وينديون آهن ۽ اسان جو فيصلو آخری هوندو. گنيز ورلد ریکارڊ پنهنجي صوابديد تي ۽ کنهن به شيء لاءِ

سبب سجائي ڪريو ڪجهه رکارڊ جيئن يا ته نه وڌيک ڊگھو نگرانی کيل پاران گنيز ورلد رکارڊ يا هائي قابل عمل نه رهيو.

جيئن ته توهان جي رکارڊ جي درخواست قبول نه ڪئي وئي آهي، گنيز ورلد ریکارڊ کنهن به طرح سان نه آهي توهان جي سرگرمي سان لاڳاپيل تجويز رکارڊ ڪريو ۽ اسان کنهن به طرح سان هن سرگرمي جي حمايت ٿا ڪريون. جيڪڏهن توهان اڳتي وڌڻ جو انتخاب ڪيو سان هي سرگرمي پوءِ هي آهي ٿيندو هجڻ جو تنهنجو پنهنجو مرضي ۽ توهان جي پنهنجي خطري تي.

هک دفعو ٻيهر مهرباني توهان لاءِ تنهنجو دلچسپي ۾
گنيز دنيا رکارڊس.

،توهان جو مخلص

رالف حنا ريكارڊز انتظام ٿيم

هڪ تعريف جو کم جو جي ليڪ پاران افتخاري سلسلا

هي نوت ڏيڪاري ٿو جيئن افتخاري سلسليلا جي
ترجمي جي کم جي تعريف هيٺ ڏنل كتاب ليڪ
جو آهي ۾ شامل ڪرڻ هي كتاب 'مسلمان بزرگ
۾ صوفي' (تذكرتل عاليه از فريد الدين عطار) جيڪو
تمام گھڻو آهي مغربي دنيا ۾ مشهور انگريزي ڄائڻ

وارن مائهن هـ انهن جي ويب سائيت تي.

جي لنک هيٺ ڏنل آهي، جيڪو ڏيڪاري ٿو ليڪ جو
كتاب هـ نالو محمد عبدالحفيظ رحه جي نالي سان،
انهن جي ويب سائيت تي. ان جو لنک هن ريت آهي
پنيان

[www.silsilaeiftekhari.in/SufiBooks/140/
Mohammed%20Abdul%20Hafeez%20R.A/
تازڪرا-تول- اوليا% 20 حو% 20 حو% 20
\(يادگار% 20 حو% 20 حو% 20 حوي\)
.aspx](http://www.silsilaeiftekhari.in/SufiBooks/140/Mohammed%20Abdul%20Hafeez%20R.A/Tazkira-Tul-Aulia%20-%20Hadgar%20-%2020%20Hijri%20-%2020%20Hijri.aspx)

هي آ جي افتخاري سلسله جي سرڪاري سائيت. ...
محمد عبدالحفيظ رح؛ سيرت فقر العارفین مولانا
حکیم سید سکندر شاهه آر اي؛ سوانح مولانا کمرو
شيخ شبلي نعماني آر اي؛ صوفي

بابت جي ليڪ محمد عبدالحفيظ

آهي هڪ مشهور ليڪ، سندس ڪجهه كتاب آهن
لاءِ هڪ جذبو پڙهندڙن کي حضرت خواجه شمس
الدين ترك هـ حضرت بو علي قلندر جي كتاب هـ

شامل آهي. هي آهي هڪ جو جي گھڻا گھريل حافظ
انور ليڪ دنيا جي چوڏاري پڙهندر.

پيارا

سي

سلام

مهرباني کري ڳوليyo جي لنڪ جيئن پٺيان

[www.download-books.live/show/
book/42604653/hadrat-khaja-شمس-
الدين-ترک-ام-هدرات-بو-علي-قلندر/
11969862/407172e5/#](http://www.download-books.live/show/book/42604653/hadrat-khaja-شمس-الدين-ترک-ام-هدرات-بو-علي-قلندر/11969862/407172e5/#)

مهرباني

ون

محمد عبدالحفيظ
اي ميل hafeezanwar@yahoo.com

مواد

i. دیباچو

10

1._32 حضرت لال شہباز قلندر

دیباچو

هي كتاب ترجمو هو جي قسطون آهن شامل
کيو ويو کان جي اردو کتاب حضرت لعل شهباز
قلندر لکبل باران محمد رشید علی هي هي
کتاب لاردو زيان تمام گھٹو مشهور
مشهور آهي جنهن حضرت حاکمہ عظیم
کارناما موحد آهن. شهباز لال قلندر حی علائقو
حو جي سند, اهي تفصیل آهن نه اجا تائين جاتل
سجاتل جي طرف عام خاص ماڻهو اهي ياب هن
کتاب شامل کيا ويا آهن حسکي تمام دلجبس
انداز موحد آهن, تنهن کري بڑھندڙن کي وڌي
دلجبسي ملندي هن معاملي ذيان.

حضرت لعل شهباز قلندر 538 هجري رحب جي
مهيني مروند بيدا ٿيا. سندی کتاب قلندرنامه
جنهن هڪ بول داخل ٿيڻ بait سندس تاريخ حو
بيدائيش سال. انهيءاً شعر مان اهو واضح ٿئي ٿو
ته هو 538 هجري بيدا ٿيو هو. هن 112 سالن
جي عمر 650 هجري وفات کئي.

حضرت لعل شهباز قلندر هڪ سيد صوفي بزرگ,
فلسفی، شاعر قلندر بيدا ٿيا. سدن نالو سيد
حسين شاهه هو, هو صوفین جي سهروردیه
سلسلی سان تعلق رکندا هئا. انهن مذهبی رواداري
جي تبلیغ کئي. وج مسلمان هندو. هزارين حو

زائرين گھمن هر سال سندس مزار تي، خاص طور
.تي سندس عرس حي تقرب حي موقعی تي

حي كري متى ڏنل حقيقتون ۽ تفصيل، جيڪڏهن
بڙهندڙ كتاب جو بهريون صفحو بڙهڻ شروع کندا ۽
نه رکندا جيستائين اهي هن كتاب حي اخري
صفحي تي نه بهجن، کجهه دلجبس واقعن حي طور
تي بڙهندڙ ۽ گڏوگڏ باک بزرگن حا بيا عظيم معجزا
۽ کوششون هن كتاب ۽ شامل کيا ويا آهن ۽ انهن
باک بزرگن کي منظور کيو ويو دنيا کان ڪتريون
صديون بري سال اڳ.

حتوئيک هي هڪ نندڙو كتاب آهي بران حي
اهميت حي كري اهو ڪيترن ئي دلجبس واقعن ۽
مثبت معلومات حي کوريچ حي كري تمام سٺو
آهي، تنهنڪري اهو بوئس سينت بait جاڻ ۽
معلومات حي سمند وانگر آهي جيڪو هو باس کيو
کرڻ تي دنيا کان بري سندس عظيم کوششون ۽
ڪيترائي ڏکيا کم ۽ هي اسلام هو ڪم هن ۽ کيو
ويو هو برڏيهي زمينون تنهنڪري هي كتاب آهي
هڪ بهترین كتاب ۽ اهو علم هو سمند بش کندو
ماڻهن حي رهنمائي لاء هن باک بزرگ حي سوانح
عمری بڙهڻ سان اسلام هو صحيح رستو.

هن كتاب حي شروعات ۽ مترجم حي مختصر
سوانح عمری بڙهندڙ حي معلومات ۽ حوالی لاء
 شامل کيو ويو آهي.

هن عظيم بابت لکڻ لاء حي شخصيت سند علائقو
 صرف اهو ناهي مشكل، بر اهو آهي تمام گھئو
 سخت هن حي حيثت سان کم گھئا کيا وڏيون
کوششون حينن ته اسلام حي تعلم تيلع جوڏاري سند خطي اهڙي کا به شخصيت نه
هئي سندس وقت.

هن عظيم صوفي بزرگ بابت لکڻ لاء هڪ عظيم
ليڪ نه رڳو ڏکيو آهي بر تمام ڏکيو کم آهي حينن
حضرت شهباڙ لال قلندر هو نه صرف هڪ زيردست
برهيزگار شخصيت جو سندس وقت حي علائقو جو
حي بر هو سند جو به هو، هو سند حي علائقى بننهجي تدرسي تيليعي مشن حي کم لاء مشهور مشهور هو. هڪ دگهي وقت تائين هو مذهبی تقريرن،
 واعطن ماڻهن حي روحاني ترسيت صاروف رهيو هو تيلع تيلع لاء كتريون ئي وڏيون کوششون
بنڻ کيون سند هن علائقى اسلام حو کم اهڙي کا به شخصيت نه هئي دوران سندس وقت.

هي كتاب ايدت ٿيل آهي عظيم كتاب حي
مطابق ترتيب ڏنل 'مسلمان بزرگ' صوفي'
انگريزي نسخي (تذكرتل اولياء از فريد الدين
عطار) حي کو تمام گھئو آهي مغربي دنيا مشهور
انگريزي جاڻندڙ ماڻهن. تنهن كري انهيء سب لاء
اتي هوندو کجه ان نندا فرق آهن حدهن ته
مقابلي اردو كتاب ان حو ادب. هن كتاب حو
مقصد بيش کرن آهي مغربي دنيا حتي عظيم آهي
گولا مطالبو حو حي كتاب حو تصوف سوائح

عمریون حوباك بزرگن حن بنهنجي سجي زندگي دنيا
حي كند كچج اسلامي مذهب حي تبلیغ تبلیغ لاء
گذاري گذاري. الله حي آخري نبي حي روایت
عمل.

لیک جو تعارف

**جي اشاعت نوت حي ٻيون قسط پاران
 مسٽر، دیود روزنیام، نیو یارک
 تائمنز**

فرید الدین عطار کی فارسی جی ممتاز صوفی شاعرن مان هک سمجھيو ويندو آهي. ادبی روایت. سندس زندگیءَ جو عرصو غير یقینی آهي، جیتویک کيس 12 هين 13 هين صدی عیسوی نیشاپور پیدا ٿيڻ جو سبب قرار ڏئي سگهجي ٿو. ڇا آهي اچ ایران، عطار ظاهري طور تي هو هک دوازار، پر سندس ذاتي زندگی بابت ٿوري معلومات ملي ٿي. پنهنجي حياتيءَ دوران هن تقریبن 9 کتاب لکیا اهن، جن مشهور کتاب به شامل آهن. منطق الطير (پکین جي کانفرنس) الاھي نام (خدا جي کتاب) جي طور تي کم کري ٿو. مسلم سنت صوفیات عطار جي واحد مشهور نثر جو

هڪ خلاصو آهي، جيڪو اي جي اريري پاران ترجمو
کيو ويو آهي. ڪم: تدقيرات الـ اولياء (جي يادگار
(اوليائون)، جنهن تي هن پنهنجي زندگيَ جو گھڻو
موت کان اڳ حصو ڪم کيو ۽ جيڪو سندس
عوامي طور تي موجود هو. جنهن کي سڀ کان
وذick دلچسپ داخلا سمجھيو ويندو آهي ۽ هي
كتاب، عطار لڳاپيل آهي جي کھائي جو جي
عملدرآمد جو حلاج، اهو صوفي جنهن لفظ چيا هئا
"مان آهيان" سچائي" پرجوش غور و فكر جي
حالت ۽. اريري جو ترجمو هڪ خلاصو آهي؛ اويس
القراني تي داخلا ترجمو کيو ويو آهي محمد
عبدالحفيظ،

بي. ڪام . ، حيدرآباد، انديا، ڇڏيل ۽ آريري' ايس
متن، آهي شامل آهي هيٺ ڏنل لنڪ ۽:
اويس القراني.

مهربانی کري نوت کريو ته هي قسط انترنيت
تي تمام گھڻي مشهور آهي ۽ ساڳئي عنوان جو
بيو کو به مضمون پڙهنڌڙ جي ضرورتن کي پورو
ٿتو کري. ۽ ڏين پورو تفصيل. تنهنکري لاءِ جي
سبب ۽ کيترايي ملڪ، هي مضمون تمام گھڻو
مشهور آهي ۽ کيترن ئي ويب سائين تي شامل
کيو ويو آهي حوالي ۽ تحقيق جي مقصد لاءِ
عوامي پڙهن پڻ. آمريكا جي ويب سائينت هيٺ ڏنل
تفصيل جنهن تي بيوجو قسط موجود آهي هيٺ ڏنل
آهي.

=====

=====

=====

اويس قرني جو

هزار - ايدوب پي دي ايف - ذيک جيئن 113 html

تي کيس، کھڙي هئا وضاحت کئي وئي پاران جي نبي.
پوءِ اويس جو قرني

ترجمو ٿيل کان اردو جي طرف انگريزي پاران محمد ..
الف. حفيظ، بي ڪام

... حيدرآباد، انديا..، حوالو ڪتاب

[www.omphaloskepsis.com/ebooks/
pdf/Owaise.pdf.And](http://www.omphaloskepsis.com/ebooks/pdf/Owaise.pdf.And)

تذکرائل-اوليا' پاران فريدالدين عطار

تعارف

فريد الدين عطار کي فارسي ادبی روایت جي
ممتأز صوفي شاعرن مان هک سمجھيو ويندو آهي.

سندس زندگي جو عرصو غير يقيني آهي، جيتويڪ
کيس 12 هين ۽ 13 صدي عيسوي ۽ رکيو وجی ٿو
جيڪو نيشاپور ۽ پيدا ٿيو جيڪو اڄ ايران آهي.

عطار ظاهري طور تي هک دوازار هو پر ٿورو جان
بابت سندس ذاتي زندگي آهي ڄاتل سڃاتل. دوران

سندس يقين آهي ته هن پنهنجي زندگيءَ ۽ تقريبين
9 كتاب لکيا آهن، جن ۽ "دي منطق الطير" ("دي

كانفرنس آف دي بردز") ۽ "دي ڪنفرنس آف دي
بردز" جهڙا مشهور کم شامل آهن. الا هي نام

(خدا جو کتاب) تذکرات الاولیا (مسلمان سنت)
 (مائستکس) فارسی ادب جي دنيا جي مشهور
 کلاسیکل کتاب سمجھی ویندي آهي جیکا چپجي
 . بیهر ورجائي وئي
 چپيل کيترايي ملک.

هک خلاصو، جیکو اي جي آربيري پاران
 ترجمو کيو ويو آهي، جو عطار جو رگو ڄاٿل
 سڃاٿل نثر کم تذکرات الاولیا (جي يادگار جو جي
 (اولياء)

جنهنٽي هن کم کيو سجي ڦندس زندگيَ
 جو گھڻو حصو ڦندس موجود هو سندس موت
 کان اڳ عوامي طور تي. آربيري جو ترجمو هک
 ترجمو خلاصو آهي. اويس تي داخلا قرانی جو
 پاران مان

جيکو آربيري جي متن ڦڏي ڏنو ويو هو ڦندس شامل
 کيو ويو آهي متٺي ويب سائیت. تذکره الاولیاء
 شيخ فريد الدين عطار ڦندس معلومات آهي ڦندس عنوان جا
 ڦندس اتي باين ڦندس انداز لکڻ تمام
 تفصيل موجود آهن. سندس انداز لکڻ تمام
 دلچسپ آهي ڦندس انهي کري پڙهندڙن کي ياد هوندو
 متٺي ڏنل عظيم کتاب جا باب گھڻي وقت تائين
 کيترين ئي وڏن باين جي کري هي کتاب تمام گھڻو
 ترجما ڦندس دنيا ڦندس مشهور آهي. ڦندس
 دنيا جي کيترين ئي ٻولين ڦندس موجود آهن. مسٽر.
 ڊيود روزنیام جو اي ميل پیغام بابت جي اشاعت
 آن آف قرنی قسط جو 'اوائیز

وېب سائیت

[جو آمریكا](http://www.omphaloskepsis.com) www.omphaloskepsis.com

، تي جون 8، 2005، تي 9:24 ايم
لکیو > دیود روزنباوم <lijphart@mac.com

مان آهي حاصل کيو جي آر تي
، دیان : مسٹر. حفیظ
ایف فائل.
مهربانی توہان.

ٿيندو پوسٽ اهو دوران جي اڳيون تازه کاري جو جي
سائیت.

دیود روزنباوم

نيويارك ٿائمز جي مسٹر دیود اي روزنباوم
اوائيں القراني هو جي مهربانی ٻيو باب
شائع ٿيل تي جي
پڻيان وېب سائیت پاران مسٹر دیود اي. روزنباوم
جيئن هو هو جي ايڊيٽر هيٺ ڏنل وېب سائیت جو.
مسٹر دیود اي. اوواسي تي داخلا بابت روزنباوم جو
اشاعت نوت
قرني جو. مسلم

سنت 〔 صوفیات هک خلاصو آهي، جیکو
ای جي آربري پاران ترجمو کيو ويو آهي، جیکو
عطار جي واحد مشهور کتاب جو آهي. نثر جو
کم: تذكرة الاولیا (اولیائن جي یادگار)، جنهن تي
هن کم کيو. سندس زندگيءَ جي گھئي حصي 〔
جیکو سندس موت کان اڳ عوامي طور تي موجود
هو. کھڙي 〔 هن کتاب 〔 سڀ کان وڌيک دلچسپ
داخلا سمجھي ويندي آهي، عطار کھائي بيان کري
ٿو جي حلاج جو قتل ، اهو صوفي جنهن هک
لفظ 〔 "مان سچ آهيان" چيو هو. پرجوش سوچ جي
حالت.

اربری جو ترجمو آهي هک مختصر کرڻ؛ جي
داخلا تي اويس القراني ترجمو ٿيل پاران محمد
.. عبدال حفیظ، بي. کام

حیدرآباد، انديا چڏيل 〔 اربري جو متن، آهي
شامل آهي 〔 هيٺ ڏنل لنک: اويس القراني
=====

اويس جو قرنی (پي دي ايف). 2

اويس قرنی (کلون) وانگر 70,000
ملائک پيدا ڪندو . 〔 ڪڏهن ... اويس
جو قرنی ٻڌايو کيس جي طرف اتي
...رهو 〔 هو هليو ويو 〔

[www.omphaloskepsis.com/ebooks/
pdf/Owaise.pdf](http://www.omphaloskepsis.com/ebooks/pdf/Owaise.pdf) - 113 - html
طور ڏسو - هن سائيت تان وڌيک - محفوظ کريو
=====

**نئون یارک پیرا رپورٹر مسٹر. دیود ای.
 روزنیام هو مار، قر ۾ روانو کیو ویو
 سندس موت تائین**

جنوري 2006 جي جمعي جي رات اتر اولهه 6 واشنگتن ۾، جڏهن نئون یارک پیرا رپورٹر مسٹر. دیود ای. روزنیام هو ماريو ویو، ڦريو ویو ۾ موت ڏانهن موکليو ویو. پر اندر كتاب تذكرة الاوليا (مسلمان بزرگ ۾ صوفي) جي تاريخ ۾ مسٹر دیود هميشه ياد اي روزن بام جو نالو رکيو ويندو چاڪاڻ ته هن مٿي ڏنل مضمون کي خاص نوث سان گڏ هيٺ ڏنل تفصيلن سان شابع جو فريد کيو هو. 1. زندگي بايت كجهه تفصيل الدين عطار. 2. فريد الدين عطار جي کمن جي تفصيل. 3. هو مترجم (محمد عبدالعزيز) جو تعارف پڻ کرايو. حفيظ بي کام.) ۾ سندس کم جو ترجمو جو جي ٻيون مٿي ڏنل كتاب مان مكيه باپ اويس آف قرنبي.

قسط کان مئی تذکریات الاولیاء (مسلمان اولیاء)
مان آهي. (مفهوم) فرید الدین عطار پاران

منهنجو کم کري ٿو.

کجه جو منهنجو انگریزی ترجمو کم کري ٿو شامل
کريو جي پئيان كتاب.

تذکریتال اولیاء (مسلمان) بزرگ ۾ (صوفی). 1.

- جین نوردین ملائیشیا
مسلمان بزرگ جو حیدرآباد 2.

گلزار 3.

ولیا 4

کشاف

الاسرار 5

بهار

رحمت

ھست بھشت 8.

پار كتاب 200 9.

جي 100 نالا جو مدینه شهر 10.

جي مسلمان بزرگ جو جو بائيدر 11.

بیجاپور جا مسلمان بزرگ 12.

14. تذکرتل اولیاء (مسلمان)

بزرگ ۾ (صوفی)

سوانح عمری جو حضرت سید شاهه غلام 15.
افضل بیابانی

خیر مجلسون جي صلاحون جو حضرت ناصرالدین 16.

چراغ دھلوی

سوانح عمری جو حضرت خواجہ عثمان 17.

هارونی

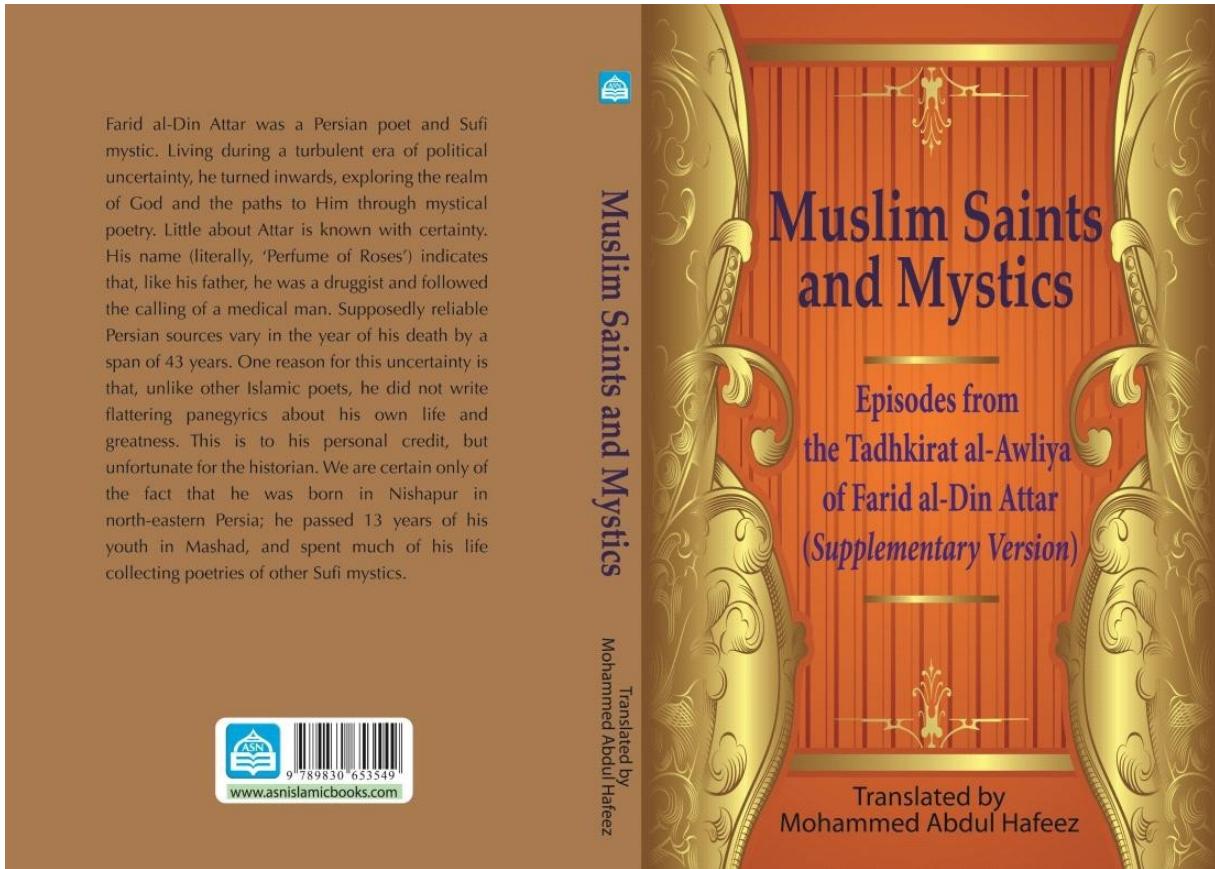
سوانح عمری جو حضرت بابا تاج الدین 18.

- ناگپور
- انیس اروا پاران حضرت خواجہ معین. 19
الدین چشتی
- سوانح عمری جو نبی محمد (امن هجڑ تی. 20)
کیس)
- سوانح عمری جو حضرت معشوق ربانی. 21
وارنگل
- سوانح عمری جو حضرت شاھہ شاھہ. 22
افضل بیابانی
- سوانح عمری جو حضرت سید شاھہ سوار. 23
بیابانی
- مسلمان بزرگ جو وارنگل. 24
- مسلمان بزرگ جو چنائی 25.
- مسلمان بزرگ جو اورنگ آباد. 25

هڪ اشتھار لاءِ منهنجو ڪتاب

مسلمان بزرگ ۾ صوفین جو
تذکریات الاولیا
کان قسطون جو
فرید الدین عطار

اڳ ۾ ئی جاري ٿیل آهي ۽ ان جي وکرو جي
 ۾ جيڪا قیمت 35.00 رینگت في کاپی آهي
 هیٺ ڏنل ايدريس تان سڌو ملائيشيا کان حاصل
 ڪري سگهجي ٿي.

شایع ٿیل پاران

نوردین
پوباس جي
طور تي 42
گومبڪ،

کوالا لکولمبو 53800
ٽيليون: 03-40236003
فڪس: 03-40213675

اي ميل : asnoordeen@yahoo.com

"مسلم سينتس"
/ينڊ مستڪس
اپي سودس " جو
اشتھار کان جي
تذڪرات
الاوليا جو فريد الدين
عطار (اصافي نسخو)

Amazon. هي كتاب اگ ئي شابع ئي چکو آهي
پاران دوران سال 2014 ان جي books USA
وكرو جي قيمت 5.00 امریكي دالر في کاپي
کهڙي اهي
کري سگهي ٿو هيٺ ڏنل ايڊریس تان سڏو سئون
 ملي سگهي ٿو.

هن كتاب فريد الدين عطار جي تن دگهين
قسطن جو ذكر آهي. كتاب 'مسلمان بزرگ'
صوفي' شامل کيو ويو آهي كھري دنيا جي
شيخ ابوالحسن بابت قرقاني مشهور قسط
موجود آهي ان کي جاڻ ڏني وئي آهي جو جي
عام عوامي ٻيو سکيو ماڻهو جو بزرگن تصوف
جو علم جيڪو سوانح عمری آهي شيخ ابوالحسن
قرقاني جي تفصيل هن كتاب جي هن قسط کان
سواءِ کٿي به نه ملي آهي.

پتو آهي ڏنو ويو جيئن پٺيان کان کھڙي هي کتاب کري
سگهي ٿو هجڻ هئي سڌو سنئون.

اپیزون۔ کام

جي بايو لنڪس جو جي ليڪ

منهنجو نالو آهي محمد عبدالحفيظ ۾ مان آهي گريجوئيشن کئي واپار ۾ کان عثمانیه یونیورسٹی، حیدرآباد، انڈیا.

مان اسلامي كتابن جو مترجم آهيان □ صوفي
 كتابن □ دلچسپي رکان ٿو □ مشهور صوفي كتاب
 'تدقيرات الاوليا' جا 58 باب ترجمو کيا آهن. فريد
 الدين عطار 2009 □ اردو کان انگريزي □ کجهه
 باب كتاب هيٺ ڏنل ويٻ سائيت تي شائع ٿيل هئا
 □ واجب الادا جي طرف قسم فضل □ مدد جو الله
 اتي آهي سٺو جواب کان ان جا پڙهندڙ □ وڏو انگ
 تي تمام گھٺا ويٻ سائيتون. مان آهيان هڪ رٿائرد
 سڀريٽري □ کيترن سالن تائين هڪ خليج ملڪ □
 کم کيو □ هڪ پت آهي □ سندس نالو محمد
 عبدالواسع رباني آهي، جيڪو سينت دومنكس
 اسکول سليم نگر كالوني حيدرآباد □ پڙهندو هو □
 انجيئرنگ كاليج گل بيگا □ هو هڪ آئي تي KBN
 انجيئر آهي □ پرڏيهه □ کم کري رهيو آهي. اسان
 آهن چار هجڻ نندو پوتا □ انهن جو نالا آهن هيٺ
 ڏنل طور تي □ انهن □ شهزان تمام هوشيار
 چوکرو آهي □ منهنجي زال جو نالو اطهر فاطمه
 آهي □ منهنجي نُنهن جو نالو جوهري ياسمين آهي □
 هن سينت دومنكس اسکول سليم نگر كالوني
 حيدرآباد، واني گرلز كاليج □ تعليم حاصل کئي
 هئي. □ مدیني جون چوکريون كاليج کي انهن
 تعليمي ادارن جي هڪ غير معمولي □ ذهين شاگرد
 جي حيٺيت سان. 1. محمد سليمان 2. محمد عثمان
 3.

4. سحرش فاطمه محمد شهزان

مان مزو ونو کري رهيو آهي ترجمو جو صوفي
 کم کري ٿو □ منهنجو ترجمو ٿيل پهريون قسط

نيويارك تائمز جي مستر دیود روزنباام جي هيٺ
ڏنل اشاعت نوت سان موجود آهي جيڪا تي
موجود آهي مٿي ڏکر کيل مشهور آمريكا ويب
سائيت.

منهنجو ٿي نظمون

مهرباني کري منهنجا ٿي نظم گوليو. جيڪي هيٺ
ڏنل آهن ۽ آهي منهنجي كالڃج جي ڏينهن کان
مشهور ۽ مشهور آهن ۽ جيڪي اڳ ۽ ئي شايع ٿي
چڪا آهن. ۽ جي آئو كالڃج رسالو جو حيدرآباد ۽
هائڻي مان هن كتاب ۽ اهي نظم شامل کيا آهن

جي تاج محل

رات جي
اونداهي ۽
مان دورو کيو
جي مقبرو جو
اچو

شاندار چند جي روشنی ۽
مکمل خوبصورت
شاهجهان جي محبت ۽
ممتاز جي خوبصورتي اچ
جي محبت ۽ غربت جو
مذاق اڏائڻ کو به نه پن

بغير جذبات جو تاج محل
 جي شان و شوكت ڏسڻ
 كان پوءِ خوبصورتی
 جي تاج هو ياد ڏياريندڙ مان
 جي ڊيوٽي جو پيار ۽ بادشاهه
 جي محبت جي طاقت ڏيكارڻ
 اڄ به تكرار جي اونداهي ۽
 جي تاج آهي تبليغ هڪ سبق جو پيار ۽ زندگي.
 مواد محمد عبدالحفيظ، بي. ڪام

۽ تنهنجو ياداشت

سندس موت ڏينهن آيو سان جي خوشبو جو
 پيار ڪندڙ اهي يادون جيڪي آسان جي
 اداس ترين پياري يادن جي کوتائي کي
 ڏڙکائي چڏيو، موسمي تبديلين ۽ ٻين
 دنياوي معاملن ۽ به.

کري سگهي ٿو نه گهث ڪرڻ پري
 سندس ڏکوئيندڙ پيار ڪندڙ يادون سڀ
 كان وڌيک ڏکوئيندڙ غم جي کري،
 اسان جا روح ٿتل آهن

اسيں آهن دنياوي هارائيندڙ ۽
 اسان جو دليون آهن ٿتل او:
 سندس ڏکوئيندڙ يادون توهان کي
 نه مرڻ گهرجي دنيا جي نجات کي
 ڏکڻ لاءِ اسان جي رهنمائی کريو

اوھه : جي آسماني رب وئندو آهي تون خيال جو
 هي پيارو روح جنهن کڏهن به کنهن دنياوي
 سکون ۾ خوشی جو منهن نه ڏئو.
 مواد محمد عبدالحفيظ، بي. کام.

جي مدھم شعلو

جڏهن جي شعلو جو سندس زندگي
 هو وڃڻ جي طرف مدھم
 اسان مان کو به اتي الوداع چوڻ لاءِ
 ناهي.

اسان جي سجي زندگي لاءِ اھو
 کيترو ڏکوئيندڙ آهي ته اسين
 هن کي موت جي وقت نه
 ڏسي سگھون ٿا موت هر
 انسان لاءِ يقيني آهي پر هن
 جي موت کيوري عجيب هئي؟
 هن جا پيارا مائت هن کان پري
 هئا ۾ اهي آخری ملاقات لاءِ
 پهچي نه سگھيا. اسان گهرجي
 يقين کرن ۾ جي آسماني رب
 جنهن اسان جي وسیع ۾ عظیم
 انسانی زمین کي ناهيو
 ضرور، هوءَ آهي حاصل کيو هڪ
 بوزیشن ۾ جي قبر زمین
 تنهن کري، آسين گهرجي نه پريشان ٿيڻ الله آهي

زبردست ॥ چاتل سجاتل
مواد محمد عبدالحفيظ، بي. كام

=====

=====

جي ليڪ روئيو تمام گهڻو گهڻو تي جي قاضي پيت قبر صحن

ليڪ پرڙيهي ملڪ جي خدمت كان واپسي تي دورو
کيو قاضي پيت كان پوءِ هڪ خال جو ڪيترائي سال
جي قبر جو سندس تازو مئي 2014 جي مهيني ॥
قاضي پيت ॥ ڏاڏو ॥ ڏاڏي

جڏهن هن پنهنجي ڏاڏي جي قبر تي زيارت کئي، جيڪا
هڪ وڏي نيم جي وڻ هينان آهي ॥ ان جو چانو قبرستان
جي وڏي حصي تي پکريل آهي ॥ منهنجي ڏاڏي جو قبر
آهي واقع پرسان جي قبر جو منهنجو ڏاڏو. ٻئي قبرون
اھن کوه برقرار رکيو ويو تنهنکري اھن موجود ॥ جي
سنو حالت.

جيئن ته ٻئي قبرون وڏي پراڻي نيم جي وڻ هينان
اھن، تنهنکري اتي تمام گهڻو چانو آهي ॥ تمام
گهڻو ٿدو ॥ پرسكون ماحول ॥ آرام موجود آهي.
تهن کري اتي امن ॥ آرام جو ماحول تمام گهڻو
موجود آهي، چاكاڻ ته نيم جي وڻ جي تاريون

اتي ٿڏيون آهن. قبرستان ۾. انهيءَ کري
 ٿڏي ۾ امن جو ماحول آهي . ۾ انهيءَ سبب جي
 کري اتي ٿيندو هجن سوچن آپرڻ ۾ جي ذهن جو
 جي ليڪ اهو ٻئي پرامن حالت ۾ رهن ٿا
 پر ليڪ اتي تمام گھڻو روئيو ڇاڪاڻ ته سندس
 ڏاڏو جيڪو هو منتظم جو جي مزار جو قاضي پيت
 لاءِ ڪيتراي سال ۾ سندس ڏاڻي جيڪا ڪيترن
 سالن کان قاضي پيت ڳوٽ ۾ رهي ٿي ۾ هوءَ ائين
 ڪندي هئي

گھڻي ڪوشش اتي ۾ هن اتي ڪيترين ئي ضرورت
 مند عورتن ۾ ٻارن جي مدد ڪئي، تنهن ڪري هائي
 قاضي پيت جي
 قبرستان ۾ دفن آهن. مزار ۾ کو به نه آهي نه اتي
 ۾ جي ڳوٽ جي طرف گھمن انهن کي انهن جي
 نسب مان پر ڪيتراي نامعلوم زائر انهن جي قبرن
 تي وڃي رهيا آهن ۾ جي ليڪ آهي ذاتي طور تي
 ڪيتراي ڏنا گل تي جي قبرون جيڪي انهن نامعلوم
 ماڻهن طرفان رکيا ويا هئا.

ڪنيڪشن جو جي ليڪ جو خاندان ميمبر سان قاضي پيت

جڏهن منهنجو ڏاڻو شيخ دادن ٻئي هند کان منتقلی
 تي قاضي پيت جاڳير پهتو ۾ حضرت سيد شاهه
 سرور جي دور ۾ قاضي پيت جاڳير ۾ صوفي
 مرڪز جي تعليمات کان متاثر ٿيو. بباباني ريدي
 الله انهو جي جانشين ۾ پُت جو زبردست صوفي
 استاد حضرت سيد شاهه افضل بباباني ريدي الله

انهو. جڏهن منهنجو ڏاڻو سندس شاگرد ٿيو ۽ هن فوري طور تي هيٺيون شيون چڏي ڏنيون هو کابو سندس اعليٰ نوکري ۽ جي پوليس کاتو.. 1 2. هو کابو سندس ميدك جو جنم ڏينهن. 3. هن ميدك ۽ پنهنجو وڏو گهر چڏيو.

حضرت سيد شاهه غلام بباباني رَضِيَ اللُّهُ تَعَالَى عنْهُ جي مهربانی ۽ احسان جي کري منهنجي ڏاڻي کي درگاهه شريف جي استيت ايدمنستريتر جي نوکري ۽ قاضي پيت جي مرڪز کان 1000 گز جي زمين جو پلات مليو هو. ڳوٽ. تي هي پلات منهنجو ڏاڻو هئي نهيل هڪ وڏو 500 گز تي گهر (گلشن منزل) 500 گز تي هڪ وڏو باع.

حياتي، لنڪس جو جي ليڪ

منهنجو نالو محمد عبدالحفيظ آهي ۽ مون عثمانيه یونيورستي، حيدرآباد، انديا مان کامرس ۽ گريجوئيشن کئي آهي. مان اسلامي كتابن جو مترجم آهيان ۽ صوفي كتابن ۽ دلچسيپي رکان ٿو ۽ 58 باب ترجمو کيا آهن مشهور صوفي كتاب 'تقديراتل' اولياء پاران فريد ايل دين عطار سال 2009 کان اردو کان انگريزي ۽ كتاب جا کجهه باب هيٺ ڏليل ويب سائيت تي شائع کيا ويا ۽ مهربانی کري فضل ۽ مدد جو الله اتي آهي سنو جواب کان ان جو پڙهندڙ کيترin ئي ويب سائيتن ٿي وڏي تعداد ۽.

جي كتاب 'مسلمان بزرگ' ۽ صوفين جو هو اڳ ۽

ئي شايع ٿيل پاران الف. ايس نوردين ملائيشيا ۾ هن كتاب 2013 55 قسطون موجود آهن ۾ هك ٻي كتاب مسلم سينتس ايند مستڪس ٻڻ ڪندل، آيميزون يو ايس اي پاران شايع ٿيل آهي، ۾ هن كتاب 2014 ٿي ڊگهيوں قسطون موجود آهن مان هك رتايرد سڀكريتري آهيان ۾ ڪيترين سالن تائين هك خليج ملڪ ۾ کم کيو آهي ۾ هجن هك پُت ۾ سندس نالو آهي محمد عبدال واسي ريانی، جيڪو سينت دومنڪس اسڪول سليم نگر كالوني حيدرآباد ڪي بي اين ۾ پڙهندو هو انجيئرنگ كاليج گلبيگا ۾ هو آهي هك آئي ٿي انجيئر ۾ پرڙيهه ۾ کم ڪندڙ. اسان جا چار نندڙا پوتا آهن ۽ انهن جا نالا هن رٽ ٿي آهن ۾ انهن مان شهران تمام هوشيار چوکرو آهي ۾ منهنجي زال جو نالو اطهر فاطمه آهي ۾ منهنجي ذيءَ جو نالو جوهي یاسمين آهي ۾ هن سينت دومنڪس اسڪول سليم نگر كالوني حيدرآباد، واني گرلز كاليج ۾ مدینه گرلز كاليج ۾ تعليم حاصل ڪئي ۾ انهن تعليمي ادارن جي هك غير معمولي ۾ ذهين شاگرديائي هئي. 1.

محمد سليمان 2. محمد عثمان 3.

محمد شهران 4. سحرش فاطمه

مان مزو ونو ڪري رهيو آهي ترجمو جو صوفي ڪم ڪري ٿو ۾ منهنجو ترجمو ٿيل پهريون قسطون نيوبارڪ ٿائمز جي مسٽر ڊيود روزنام جي هيٺ ڏنل اشاعت نوٽ سان موجود آهن جيڪو متڻ ذكر ڪيل مشهور آمريكا جي ويب سائيت تي موجود آهي.

قاضي پيت جاڳير ۾ منهنجو بيءُ، محمد افضل

□ منهنجو ڀاءُ محمد عبدالصمد صمد □ مان محمد عبدالحفيظ □ منهنجي پيڻ مهر يونيسيسا اتي پيدا ٿي هئي. قاضي پيت □ منهنجي پيءُ شادي کئي

اختر بىگم، مستر عبدالمجيد جي ذيءَ ضلعي بيدر جو هڪ شاگرد جيڪو ان وقت تعلیم کاتي □ تعلیم آفيسر طور کم کري رهيو هو. قاضي پيت درگاهه شريف (مزار) □ کيترائي سال وڌي شهرت □ نيك نامي سان خدمت ڪرڻ کان پوءِ منهنجو ڏاڏو فوت ٿي ويو □ سندس وفات تي اسان جو وڏو گهر ويران ٿي ويو چاڪاڻ ته اسان جي خاندان جا سڀئي ميمبر حيدرآباد □ کجهه ٻين هندن ٿي لڏي ويا، پر منهنجي ڏاڏي پنهنجي نوكراڻي سان گڏ وڌي اکيلي گهر □ رهي چاڪاڻ ته هوءَ ڪڏهن به پنهنجي عظيم صوفي استاد جي جاءِ چڏن جو سوچيندي ناهي. کيترائي سال اتي رهڻ کان پوءِ هوءَ هئي ٿي چڪو آهي منتقل ٿيل جي طرف حيدرآباد ڪڏهن هوءَ ٿيو بيمار واجب الادا جي طرف سندس پير جي فريڪچر، پر قاضي پيت □ عظيم صوفي سينتر لاءِ سندس وڌي محبت جي ڪري سندس وفات تي، اسان سندس لاش کي قاضي پيت کان وئي ويا هئاسين حيدرآباد □ کيس سندس مرشد (روحاني استاد) سيد شاهه سرور بباباني جي مقبري جي پؤئين پاسي دفن کيو ويو. رحه

دوران جي 1986 مان هئي کوشش کئي منهنجي بهترین جي طرف منهنجي پيهر آباد ڪريو خاندان جا ميمبر حيدرآباد جي طرف قاضي پيت جاڳير پر مان هو

نه کامیاب ۾ هي معاملو

چاکاڻ ته منهنجي پٽ (محمد عبدالواسع ربانی)
جي سینت گبريل اسکول فاطمه نگر ۾ داخلا لاء
درخواست دير سان جمع کرائڻ جي ڪري قبول
نه ڪئي وئي. اسان حيدرآباد ۾ پنهنجي خاندان جي
ميمبرن سان گڏ رهي رهيا آهيون، پر اسان
حضرت جي پاڪ مزار جي زيارت جو ڪو به
موقعو ڪڏهن به نه وڃايو. سيد شاهه افضل
بياباني آر. الف. ۾ حضرت سيد شاهه سرور
بياباني رهه قاضي پٽ جاڳير ۾ باقاعدی طور تي.

هڪ تقريب جو جي چوري دوران جي خدمت جو عرصو جو منهنجو ڏاڙو قاضي پٽ جي مزار تي

سيد شاهه غلام جي دور ۾ افضل بياباني هي
تقريب هئي ٿي رهيو آهي. تي اهو وقت اتي هو
هڪ گرانٽ جو روپيا پنجاهه جي طرف پگهارون جو
جي عملو جو نوبن خانا (جي جاءِ كان ڪئي وقت
آهي

اعلان کيو ويندو هو) جنهن ۾ كجهه عملی جا
ميمبر اتي کم ڪندا هئا ۾ ان جي سربراھي
سپروائيزر ڪندو هو. حيدرآباد جي نظام جي
حکومت طرفان هر مهيني جي شاهي گرانٽ
كهڙي هو استعمال ٿيل جي طرف پهج جي طرف

جي سڀاليندڙ جو قاضي پيت مزار کي سرکاري
خزانی مان نگران ذريعي

کان اتي اهو ٿيندو پهچ جي طرف جي منتظم جو
سڀني لڳاپيل عملی کي WHO جي جائداد ۾
پگهارن جي رقم ورهائڻ لاءِ استعمال کيو
ويندو.

تفضل حسين ايدووکيت جي حوالي سان چيو
ويو آهي ته هڪ مهيني نوبت خاني جي سڀروائيزر
کي شاهي خزانی جي آفيس مان پگهار جي طور
تي پنجاهه رپيا مليا ۾ هو ڀجي ويو. جي طرف
حيدرآباد. پر ۾ جي مزار عمارت جي عملو ميمبر
انتظار کري رهيا هئا لاءِ کيس حاصل کرڻ سندن
پگهارون کان کيس ۾ پر تي آخری انهن کي خبر
پئي ته سڀروائيزر قاضي پيت مان ڀجي ويو هو ۾

هو
هو پهتو جي طرف حيدرآباد

ان وقت قاضي پيت جي مزار جو متولي
حيدرآباد ۾ هو. تنهنکري جي جائداد منتظم
هو WHO ،شيخ دادن

جو ڏاڻو هن كتاب جي مترجم کي هن جي تفصيل
کان آگاهه کيو ويو کيس جي طرف طفزل حسين
وكالت کرڻ ۾ هي تقريب هو ذكر کيل سيد
خواجا سادات حسين بباباني پنهنجي اردو كتاب
”لمت بباباني“ ۾ لکيو آهي. كتاب اڳ ۾ ئي ترجمو
کيو ويو هو مومن کي حضرت سيد شاهه غلام
افضل بباباني جي سوانح عمری جي عنوان سان ۾

پیپر بیک □ الیکترانک کتاب □ پوست کیو ویو
 تی فارمیت) □ هن واقعی amazon.com آهي
 جي تفصیل سندس کتاب جي صفحن 110-111-111
 تی ذکر کئی وئی □ کیس پولیس کاتی جي نگران
 خلاف کارروائی کرڻ جي درخواست کئی وئی.
 پنهنجی جواب □ طفضل حسین ایدووکیت کیس
 لکیو ته جیئن ته درگاھه جو متولي حیدرآباد □
 موجود آهي □ جیڪڏهن اسان سندس خلاف
 کارروائی شروع کنداسین، تنهن کري مهربانی
 کري جیڪڏهن مجرم کي معاف کري چڏيو ويندو
 ته پوءِ هن معاملي □ ان خلاف کیس شروع کرڻ
 مناسب نه هوندو. تنهن کري بهتر آهي ته پهرين
 درگاھه جي متولي کان کارروائی جي منظوري
 ورتی وجي ته جیئن هن معاملي □ وڌيک کارروائي
 کرڻ مناسب هجي.

اهو هو سکيو پاران مان اهو جي جائداد منتظم
 شيخ دادن جي مهربانيءَ سان پڙهڻ لاءِ، خط
 حیدرآباد پوست ذريعي موکليا ويا هئا
 مزار سنیالیندڙ آتي.

استیت ایدمنستریتر شیخ دادن، جیکو هن مترجم
 جو ڏاڏو آهي □ جنهن جي ياد □ هي واقعو خاص
 طور تی امریکا □ انترنیشنل انٹرنیت لائبریرین جي
 پڙهندڙن جي معلومات لاءِ هيٺ ڏنل کتاب مان
 ترجمو کیو ویو آهي، خاص طور تی انهن جي
 پڙهندڙن لاءِ. به ویب سائیتون جیئن پنيان

www.calmeo.com □ www.scribd.com

تی هي اهو هو ٿيو اهو نگران جو نوبت خانا کان پوءِ

خرج جو اطلاع سپالیندڙ سان مليو ۾ هن کيس هن
معاملي ۽ سڀ تفصيل ٻڌايا ۾ هن کائنس
درخواست کئي ته هو پنهنجي غلطی معاف کري.
۾ هن ٺاهيو زور سان ۽ روئڻ ۾ هي معاملو ۾ هو
درخواست کيل کيس پنهنجي عهدي تي واپس
شامل ٿيڻ جي اجازت ڏيڻ لاءِ.

بعد ۾ خبر پئي ته درگاهه جي متولي کي حيدرآباد
سندس رهائشگاهه تي تن ڏينهن تائين نگران رکيو
ويو هو. انهيءَ عرصي دوران استيت ايدمنسٽريٽر ۾
وكيل جا خط هن تائين پهچي رهيا هئا. ان تي هن
کي حيدرآباد کان قاضي پيت تائين سفر جو خرج
نوبيت خاني جي نگران کي ڏنو ويو. ۾ هو موکليو
ويو کيس کان حيدرآباد جي طرف قاضي پيت ۾ هو
هو استيت ايدمنسٽريٽر کي هدایت ڏني وئي جيڪا
هيٺ ڏنل آهي.

ته سپروائيزر کي سندس خدمت ۾ پيش کيو ويو"
۾ هو پنهنجي کم تي شرمسار ٿيو خراب عمل
تنهنكري هو هو معاف کيل سندس غلطی ۾ هي
معاملو. تنهنكري توهان کيس معاف کريو ۾ کيس
پنهنجي ديوئي تي شامل ٿيڻ جي اجازت ڏيو. بي
صورت ۾، هو غريب ماڻهو اهي جنهن سان گڏ نندا
بار آهن، تنهن کري اهي معاشي طور تي غريب
ٿي ويندا ۾ هن معاملي ۾ تباھه ٿي ويندا. نوبت
خانه جي عملي جي ميمبرن جي پگهار کنهن پئي
فند مان بندوبست کريو.

تنهنكري کجهه ڏينهن کان پوءِ نگران حيدرآباد کان
قاضي پيت واپس اچي رهيو هو ۾ کيس قاضي پيت

جي مزار جي متولي ۽ نوبت خاني جي عملی جي
ميمبرن جي حکم مطابق پنهنجي عهدي تي شامل
ٿينڻ جي اجازت ڏني وئي. هو ادا کيل سندن
پگهارون کان جي ٻيو فند پاران جي ملکيت جو
منتظم.

'حوالو: کان جي اردو کتاب 'ليمت بباباني
مواد سيد خواجه سادات حسين بباباني

محمد پاران
ترجمو کيل عبدال
حفيظ، بي کام
مترجم مسلمان بزرگ ۽
تصوف (تذکره الاوليا فريد)

آخر ۽ مان هن مضمون جي پڙهندڙن کي
درخواست کريان ٿو ته اسان جي ڏاڻي لاءِ دعا
کن. ۽ ڏاڻو لاءِ کهڙي جي ليڪ ٿيندو هجن
واجب هن معامي ۽ انهن جي مدد ۽ تعاون لاءِ
انهن جو ٿورائتو آهيان. مان پڻ انهن جو ٿورائتو
آهيان جي طرف جي اڃاچيل سياح جو جي جون
قبرون جي منهنجو وڏو قاضي پيت درگاهه جي
قبرستان ۽ پيءُ ۽ ڏاڻي پنهنجي مهريان زيارتن
لاءِ ۽ رکڻ جو جي گل تي جي قبرون ۽ لاءِ
كهڙي مان هن احسان ۽ توجه کي وساري

نه ٿو سگهان، تنهن کري مان هن معاملي ۽ انهن
لاءِ دعا ڪندس ته هن معاملي ۽ منهنجو دل جي
گهراین سان شکريو ادا کن.

محمد عبدالحفيظ، بي کام
مترجم مسلمان بزرگ ۽
تصوف (تذکره الاولیا فرید)

پيارا جناب
حفيظ صاحب
وا السلام
عليكم السلام
عليكم،

جزاك الله توهان جي مخلص وقت ۽ کوششن لاءِ،
، يقيناً، اهو هك اهو هك متاثر ڪندڙ حصو آهي
سٺو انگريزي ترجمو آهي ۽ اسان جي مدد ڪندو
حصو سان انگريزي ڳالهائڻ ماڻهو. اتي آهن يقيني
جڳهون ضرورت توهان جي ترجمي ۽ تازه ڪاري
لاءِ. الله تعالى توهان کي حضرت سيد جلال الدين
جمال البحار معشوق رباني جي روحاني مدد سان
نواري.

مونکي يقين آهي ته اسان کي کيل تاليف کي
وذائن گهرجي حضرت سيد أولياء کوادری آر اي

چوڈاري کجه 55 سال اگ-- اتي آهن ٻيو تارخي
 كتاب (اي پي آثار قديمه ۽ موجود هجڻ گهرجن ۽
 رياست مركزي لائبريري ۽ ٻيو لائبريريون مان
 ڄاڻو کجه كتاب اهڙو جيئن مشڪة النبوة از
 حضرت سيد غلام علي شاهه رحمة الله عليه،
 محبوب ذيل منون - تذکرہ اولیا دکن صفحو 248
 ۽ تواريق الاولیاء ٻيو حصو 528.

انشاء الله، علي پاشا حضرت معشوق الله بابت
 معلومات گڏ ڪندو. آر اي کان مٿي ذكر کيل
 كتاب ۽ کان ٻيو ذريعا ۽ اسيين جلد ئي هڪ
 نظرثاني ٿيل ايڊيشن چپائيندا اسيين.

هڪ دفعو ٻيهر، مهربانی توهان ۽ اسان جو دل
 سان تعريف لاءِ توهان جو ترجمي جو ڪم
 السلام عليكم

مهربانيون،

سید جلال

کوادری

اي ببورلي 5873

سركل هانور

پارك ايل 60133

سيل نمبر 8535-436-847

□ جي پيار کندڙ ياداشت جو منهجو ماء

ماء، تون گهڻي وقت تائين جيئري رهين □
 هلي وئين. اسان 3 نومبر تي 2016 □
 ڏيڪاريو اسان هك زندگي پاران درائينگ هك
 سٺو رود نقشو زندگيءَ جو

توهان محفوظ ٿيل اسان کان وئي ننڍپڻ تائين
 موجوده وقت جو زندگي پوءِ اسان توهان کي
 پنهنجي سجي زندگي دوران نظراندار نٿا
 کري سگهون.

توهان جي زندگي بلکل نه هو سُست
 فضول طريقن سان اهو هو هك مثال جو
 جي جدوجهد لاءِ جي خوش زندگي

توهان جو عزم زندگي سان وڙهڻ تمام
 سٺو هو اهڙو توهان آهي سٺو فائدا
 توهان آهي حاصل کيو

توهان دنيا □ کم کيو، پر مذهب □ پڻ
 سرگرم توهان جو موجودگي هو هك فضل

واجب الادا جي طرف جي مهرباني جو خدا

کان پوءِ تنهنجو وفات، هو هک نقصان ۽
نقصان ۽ جي گھر سندس نالو اختر، هوءَ
پنهنجي زندگي ۽ قسمت جو تارو هئي.

Her life journey was ended in 6 days in the
hospital Left on us an impression which
cannot be removed

Oh God, you have been given a position in
the world Kindly bestow the mercy on her
final resting place

Mohammed Abdul Hafeez

Email:)hafeezanwar7@gmail.com

Translator ‘ Muslim Saints and
Mystics’

(The Tadzhkirah al-Awliya of Farid Al-din
Attar)

حضرت لعل شهباز قلندر

□ جي ساراھه جو حضرت لعل شهباز قلندر

محفوظ کريو اسان کان جي آفت او
 سخي شاھه قلندر
 تنهن کري، اسان جي زندگي □ شين

کي کو به خطرو ناهي.

حفیظ اسان جي آقا جي مزار جي
 حفاظت لاء الله كان دعا گھري ٿو.
 واجب الادا جي طرف اسان جو جنون،
 اتي آهي اسان جو سفر جي طرف
 سیهون شریف

حفیظ توهان جو خادم آهي ۽ توهان جي
 مهربانی جي درخواست آهي.

تنهن کري مهربانی کري سندس
 خواهش ۽ خواهشن کي منظور کرڻ ۽
 دير نه کريو.

مح

مد

عبدالحف

یظ

پاران
 ايميل : hafeezanwar7@gmail.com

جي برڪت وارو پيدائش

حضرت لعل شهباز قلندر 538 هجري ॥ رجب جي مهيني ॥ مروند ॥ پيدا ٿيا. سندڻي كتاب قلندرنامه ॥ جنهن ॥ هڪ ٻول ॥ داخل ٿيڻ بابت سندس تاريخ جو پيدائش ॥ سال. ॥ انهيءَ شعر مان اهو واضح ٿئي ٿو ته هو 538 هجري ॥ پيدا ٿيو هو. ॥ هن 112 سالن جي عمر ॥ 650 هجري ॥ وفات ڪئي. تاريخ جي حوالي سان سندس ولادت جي باري ॥ بيان ڪيو ويو آهي ته سندس پيءَ حضرت ابراهيم كبير الدين ॥ جيڪو هڪ وڏو پرهيزگار ॥ پنهنجي وقت جو هڪ پاك انسان هو. ॥ جيڪو پنهنجو گھڻو وقت الله جي عبادت ॥ گذاريندو هو. ॥ هو الله جي عبادت ॥ ايترو مصروف هو جو ڪيس گھڻي وقت تائيں شادي جي پرواhe نه هئي. وقت جو طارق سند جي كتاب ॥ ، ان جو ذكر ڪيو ويو آهي اهو هڪ رات جي روح جو لال آيو ॥ ڪيس چيو ته "جلد ئي WHO شهباز قلندر تنهنجي شادي ٿيندي ॥ توهان مان منهنجو جنم ٿيندو." سندس پيءَ ڪيس ٻڌايو ته "ڇا آسمان مان نکرڻ سنو آهي؟" حضرت جي روح لعل شهباز قلندر ٻڌايو ته "ها، ڏانهن دنيا ॥ پيدا ٿيڻ بهتر آهي." جڏهن حضرت ابراهيم كبير الدين کي شادي جو هي اشارو مليو ته پوءِ هو خواهش هئي شادي ڪرڻ. ॥ اهي ڏينهن اتي هو هڪ حڪمران جو جي مروند ॥ سندس نالو سلطان شاهه هو ॥ سندس هڪ نيك ॥ پاڪدامن ذيءَ آهي. سلطان پنهنجي ذيءَ جي شادي سيد كبير

الدين سان کرائي هئي. شادي جي موقعی تي تمام گھٹيون خوشيون □ خوشيون هيون. چيو وجي ٿو ته سيد كبير الدين پنهنجي شادي کان پوءِ 40 ڏينهن تائين پنهنجي زال کي ڏسڻ نه آيو. جڏهن کنهن ماڻهو هن معاملي □ پچيو ته هن چيو ته "هن کي زمين تي هك گرام مليو □ جيکو هن کائي چڏيو، تنهن کري، منهنجي جسم □ 40 ڏينهن تائين ان تكري جو اثر رهيو. جڏهن کو به اثر نه بچيو ته کو به اثر نه ٿيو،" پوءِ مان انهيءَ کري پنهنجي گهر واپس آيو آهيان.

اهڙي طرح اهڙي نيك □ پاك پيءَ حضرت شاهه، باز جي پئيءَ مان قلندر هو منتقل ٿيل جي طرف سندس ماءُ. کان پوءِ اهو پوءِ آيو اهڙو

جڏهن اهڙي پرهيزگار □ پاك ذات جي پيت مان حضرت شاهه باز قلندر پيدا ٿيا هئا. ان موقعی تي سندس پيءَ تمام گھٹو خوش هو. پت جي پيدائش جي خبر ٻڌي سجي شهر □ خوشی جي لهر چائجي وئي. هر طرف کان ماڻهو سندس پيءَ کي پت جي پيدائش جي مبارڪباد ڏيڻ لاءِ اچڻ لڳا. انهيءَ کري سجي شهر □ هك جشن جو ماحول هو. حضرت شهباز قلندر جي ولادت مبارڪ جي موقعی تي هر کو تمام گھٹو خوش نظر آيو. تنهن کري جيکو به اتي ايندو اهو کيس ڏندو □ ان کي پنهنجي لاءِ نعمت سمجھندو. ڇاڪاڻ ته

ماڻهو چڱي طرح ڄاڻن ٿا ته هو الله جو پاک ذات آهي.
هن پنهنجي پيءُ کي پنهنجي ولادت جي خبر ڏني ۽ هن
پنهنجي ولادت کان اڳ هن معاملي ۽ کيس آگاهه به
کيو.

سندس نالو

سندس اصل نالو سيد عثمان آهي. هڪ روایت ۽
ذکر آهي ته سندس ولادت کان پوءِ، کيس شاهه
حسين جو نالو ڏنو ويو. سندس کيتراي لقب آهن
جيڪي تاريخ جي کتابن ۽ ذكر ٿيل آهن. سندس
لقب قلندر جيڪو تمام گھڻو مشهور ۽ مشهور آهي.
صوفيانه انداز جي کري هن کي قلندریه (بي خوف
ماڻهو) انداز اختيار کيو ويو هو. تنهن کري هن لقب
جي کري تمام گھڻو مشهور ۽ مشهور ٿي رهيو هو.
هن کي لعل جي نالي سان پڻ سجائتو ويندو هو
چاڪاڻ ته هو هميشه ڳاڙهي لباس پائڻ جو عادي هو.
سندس لقب مان هڪ ٻيو به آهي چاڪاڻ ته هن وٽ
باطن ۽ ظهور جي علم جي کمال سان گڏ هن علم
۽ مکمل کمال آهي. تنهن کري انهن سببن جي
كري هن کي مقصود جي لقب سان سڏيو ويندو هو.
جيئن ته کيترن ئي ماڻهن کي سندس هتن مان تمام
گھڻو فائدو ٿيو. تبلیغ لاءِ جو جي اسلامي مذهب، هو
هو ڏنو ويو عنوان شمس الدين. هو مهدي جي لقب
سان پڻ مشهور هو. سندس سڀ کان وڌيڪ مشهور

□ شهباز جي لقب سان مشهور آهي □ ان جو سبب اهو آهي ته باز هك تيز □ دلير قسم جو پكي آهي. جيئن هو کو به کم کندو هو جنهن □ اتي هوندو هجن گھٹو تبديل ٿيل، تکڙ □ تيز رفتاري. تنهنکري، لاءِ هي سبب، جي

ماڻهن عنوان ڏنو آهي جيئن شهباز. پوءِ کيس لعل شهباز قلندر سڏن لڳو . قلندر شهباز لعل)، □ هن نالي سان، هو هو گھٹو مشهور □ مشهور ٿيو.

جيئن ته سندس اصل نالو عثمان هو □ هي نالو رکڻ جو سبب □ ان سلسلی □ هك روایت جو ذكر آهي ته جڏهن سندس پيءُ ابراهيم كبير الدين جي شادي ٿي هئي، ته پوءِ گھٹي عرصي کان پوءِ جو وقت هو هو ڏنو ويو □ سندس خواب حضرت علي ابن طالب (رح). □ هو کيس دعا کرڻ لاءِ چيو الله کان دعا آهي ته کيس نيك پت جي پيدائش ٿئي. ان تي، هن کيس چيو ته "هن کي هك پاک چوکرو پيدا ٿيندو. پر هن جي گالهه کي ذهن □ رکو ته جڏهن چوکرو پيدا ٿيندو ته پوءِ هن کي ڏيو جي نالو جو محمد عثمان. □ جي چوکرو ٿيندو هجن 384 ڏينهن پرائا کان ونو کيس جي طرف مدینه لاءِ جي گھمن □ چوڻ سلام جي طرف جي پيغمبر. پيغمبر جي مزار تي سلام موكلن تي حضرت عثمان رضي الله

عنه جي قبر تي وڃڻ ۽ اتي کيس سلام کرڻ.
 تنهنکري اهو آهي چيو اهو کڏهن جي خوابن جو
 اڳکٿي هو پورو ٿيو ۽ کڏهن جي چوکرو 384
 ڏينهن کان وڏو هو ان وقت هو پنهنجي سفر تي وجي
 رهيو هو مدینه پنهنجي پت سان گڏ. ۽ هو مدیني پهتو
 ۽ هو حضرت عيسى عليه السلام جي مزار تي
 موجود هو.نبي ۽ ان کي پهچايو سندس سلام هجي
 نبي. پوءِ هو آهي دورو کيو جنت البقي جي طرف
 پهچائڻ سندس سلام جي طرف حضرت عثمان
 رضي الله عنه اتي.

سندس لقب قلندر جي حوالي سان، هڪ روایت
 آهي ته اجا هو پيدا نه ٿيو هو ۽ سندس پيءُ کي هڪ
 خواب ڏنو ويو هو جنهن ۽ هن کنهن جاءِ تي قلندر
 (بي همت) ماڻهن جي هڪ ٿولي کي ڏنو هو. ۽ اهي
 سڀئي اتي هڪ نندڙي دف تي وجايندي گائي رهيا
 هئا. ۽ اهي وڏي آواز ۽ چئي رهيا هئا ته سيد كبير جو
 پت جيکو سند جو سربراهمه ٿيندو. قلندر کجهه وقت
 کان پوءِ جڏهن هو پيدا ٿيو ته سندس پيءُ کيس تمام
 غور سان ڏسندو هو جڏهن هو پينگهي ۽ سمهي پوندو
 هو، پوءِ هو سندس حرڪتن ۽ عملن تي نظر رکندو
 هو ۽ جيکو تمام عجیب هوندو. ان وقت. تي ڏسڻ
 هي سندس پيءُ جو عقیدو هو

هن تصدق کئي ته سندس پت قلندرن جي گروهه
 جو سربراوهه هوندو جيئن قلندرن پنهنجي خواب ۾
 چيو هو ۾ اهو هک سچو خواب هو جيکو هن ڏنو هو.
 سندس پيءُ پنهنجي نندي عمر کان ئي ڄائي سگھيو
 آهي ته هن ۾ اهڙا ماڻهو هئا. قلندر جون ڪيتريون ئي
 خاصيتون.

تعلیم

عثمان بن کبیره، جيکو شهباز قلندر جي نالي
 سان مشهور آهي. پرائمری تعلیم هو جيئن في بنیادي
 اسلامي ضابطا ۾ ضابطا ۾ جيئن وقت جي رواج
 مطابق. رواج مطابق، مون لکيو هو ته ان مسلمان
 تي ڏينڻ لاءِ استعمال کريو اسلامي تعلیم کان وئي
 جي شروعاتي دور. ته جيئن اهي زندگي جي
 شروعاتي دور کان وئي اسلامي قاعden ۾ ضابطن کي
 ڄاڻن.

حضرت شهباز قلندر صرف 7 سالن جي عمر ۾
 قرآن پاک حفظ کيو. 7 سالن جي عمر ۾ قرآن پاک
 حفظ کرڻ کان پوءِ ٿوري ئي عرصي ۾ هو عربي ۾
 فارسي ٻولين جي موجوده ڄاڻ ۾ ماهر ٿي رهيا هئا.
 انهيءَ کري، سڀ هن معاملي ۾ حيران ٿي ويا. هن
 معاملي ۾، اسان کي طارق فيروز شاهي جي كتاب
 مان معلومات ملي ٿي. برنبي، سيد احمد خان جو

ایدیشن صفحی تي 48 ۽ 67. طارق موصومي
 صفحو 40. لیبارٹری طارق سند جي صفحو
 مسار الکرم جلد هڪ صفحو 85، 287.

حاصل کرڻ احسان کرڻ جو روحانيت

رات جو اوندھه هو، جيڪو هر طرف چانيل هو.
 ماڻهو ڪمبلن ۽ ڏکي سمهي رهيا هئا ڇاڪاڻ ته اهي
 سخت گرمي جي ڪري ٿڪل هئا. روزانو ڪم انهيءَ
 ڪري هو نند ۽ لطف اندوز ٿي رهيا هئا. پر اهڙيون
 اونداهيوں راتيون سچ جي شاگردن لاءِ ايتريون
 اونداهيوں نه هونديون. پر اهڙين اونداهيوں راتين ۽،
 سچ جو شاگرد هن معاملي ۽ پنهنجو مقصد گوليندو.
 اهڙي رات هئي جنهن ۽ وحي جو هڪ پاڪ شخص ۽
 هو ڏئو ويو هڪ نوجوان ماڻهو اڳ WHO معجزا
 سندس مزار

عمارت . هن ڏئو ته هڪ نوجوان جيڪو تمام سهڻو
 هو، سرد رات ۽ ڳاڙهي لباس پائي سندس ڏيان
 چڪائي رهيو هو ۽ احسان کرڻ اتي. اهو پرهيزگار ۽
 كامل، پاڪ ماڻهو وحي ذريعي شاگرد جو نالو جاڻ
 جي قابل ٿي ويو ته هو حضرت عثمان آهي ۽ جيڪي
 هن کان روحانيت جي نعمت چاهين ٿا.

ان نیک ڪامل شخص جو نالو حضرت بابا ابراهیم هو هڪ شاگرد جو شیخ جمال WHO ولي هو. ڦمشهور هو ڦلندر پنهنجي وقت جو. WHO مجرید ڪتاب نفقات انس ڦ ذكر آهي ته شیخ نجیب الدین علی بن براٽس، جیکو، سعدی شیرازی جي دور رهندو هو ان دور هڪ کامل بزرگ حیات هو سندس نالو حضرت شیخ ابراهیم مجذوب هو. جیئن ته شیخ نجیب الدین 678 هجري ڦ وفات کئي. تنهن کري هن معاملي ڦ، اهڙي سوچ جي تصديق ٿي وئي ته اهو شیخ ابراهیم آهي جنهن سان هڪ نوجوان رابطو کيو ويو ڦ هو ويو سندس ڦ خدمت جي طرف احسان حاصل کريو جو سندس روحانيت هن معاملي ڦ.

مختصر ڦ، حضرت ابراهیم پنهنجي وحي کان پوءِ کيس مزار جي اندر سڏيو. ڦ هو ڳالهيون کجهه وقت تائين ساٽس گڏ رهيو. صبح جو فجر جي نماز پڙهن کان پوءِ، سندس دعا قبول ٿي. عهدو اتي نئين ايندڙ نوجوان جي. ان کان پوءِ، هن جي رهنمائي هيٺ تربیت کئي وئي ڦ هڪ سال تائين ان کي تعلیم ڏني وئي. حضرت شهباٽ ڦلندر کي ڦلندرن جي زنجير تي حضرت ابراهیم جي هٿ تي رکيو ويو. ان جو مطلب آهي ته هو ڦلندرن جي صوفياڻي زنجير نظام سندس شاگرد بُجھي ويو آهي. هن پنهنجي روحاني

مرشد جي خدمت پنهنجي روح □ زندگي جي گهراي سان کئي. تنهن کان پوءِ سيد عثمان مروendi جيکو هن معاملي □ مقام □ حاصل کرڻ جي قابل ٿيو. تنهن کري هڪ سال کان پوءِ حضرت ابراهيم پنهنجو روحاني احسان کيو □ کيس بزرگي جو لباس عطا کيو.

جي موجودگي جو جي روحاني ماسٽر

روحاني استاد کي هڪ پٽر □ لث ڏني وئي. □ پٽر کي سنگ سڏيو ويندو آهي. مقبول □ هاڻي اهو پٽر يا سنگ مقبول پٽر کي گلوپند چيو ويندو آهي. هي پٽر جيکو حضرت ابراهيم کي پنهنجي روحاني مرشد کان مليو هو □ جنهن جو نالو حضرت سيد جمال مجرد هو. هن پٽر □ عصا جي حوالي سان هڪ روایت آهي ته اهي ٻئي نعمتون جيکي اصل □ حضرت سيد زين العابدين سان تعلق رکن ٿيون. هڪ روایت آهي ته اهو پٽر حضرت سيد زين العابدين جي قيد جي دور جي ياد ڏياريندڙ آهي. جڏهن انهن کي گرفتار کيو ويو ته ان وقت هي پٽر غلامي جي گچيءَ وانگر سندس گچيءَ □ لڳايو ويو هو. بي روایت اها آهي ته هي پٽر مكي □ مقدس ڪعبي جي کاري پٽر جو حصو آهي □ جيکو حضرت سيد زين العابدين کي پنهنجن ابن ڏاڻن کان دستياب هو.

هي پتر ۽ عملی، کهڙی نهیل آهي جو بادام کهڙو آهي اچڻ وارو جي طرف کيس سندس ابن ڏاڏن جي سلسلي مان. ۽ حيکو حضرت سيد زين العابدين کان حضرت عثمان مروندی تائين پهتو. ۽ اهي ٻئي بركتون جي طرف حضرت عثمان مروندی هو ڏنو ويو جي طرف سيد علي بغداد ۽ تان ته هو اهي شيون ڪئي سگهي ٿو. جي طرف سهوان. سيد علي، جنهن اهي بزرگ تحفا ورتا. سهوان ڏانهن. سنگ مقبول، اچڪلهه ان کي گلوپند سڏيو ويندو آهي ۽ مشهور آهي ۽ اهو حضرت عثمان جي مزار تي لٽکيل آهي. ماروندي. ۽ عملی اتي مقبري ۽ آهي. اتر طرف. روایت موجب، ٻئي آثار پنهنجي جاءِ تي ۽ پنهنجي قدر ۽ اهمیت جي لحاظ کان قابل اعتماد ۽ پاک تحفا آهن. اهو سٺو معاملو آهي ته، ٻين آثارن وانگر، اهي ٻئي آثار محفوظ ۽ محفوظ آهن. وقت جي وڌائي. ۽ اج به اهي پنهنجي اصلی شکل ۽ حالت ۽ آهن. هزارين ماڻهو جيڪي مقبري ۽ اهي آثار ڏسنداء هئا.

جي ڪلندری طريقو

ڪلندری طريقو چا آهي؟ هن معاملي ۽، كتاب ڪلندری نام ۽ جو مصنف، فتح محمد سهوانی ۽ جنهن پنهنجي كتاب ۽ دعويٰ کئي آهي ته "حضرت" ڪلندر

شهباز سهواڻي مرندی جو روحاني سلسلو گلندری
 جو تعلق حضرت زين العابدين جي ذريعي پيغمبر
 سان آهي چاڪاڻ ته سندس نسب جو سلسلو هن
 ريت آهي.

سيد جمال

حضرت علي دبى
 موسى رضا
 امام جعفر صادق
 عليه السلام
 حضرت امام زين
 العابدين عليه
 السلام علي ابن
 طالب (رضي الله
 عنه)

جي پيغمبر
 ان كان ٻوء، هي سلسلو تصوف جي شجري جي
 هڪ زنجير قائم ٿيو. گلندر ۾ زنجير، ۾ اصطلاح آهن
 اتي آهن ۾ هڪ گلندر ۾ ٻيو نشـ آهي پهرين اسین
 . ڏسنداسين ته گلندر چا آهي

گلندر (بي همت ماڻهو)

هي آهي جي اصطلاح ڏنو ويو پاران جي صوفي
 ماڻهو ۾ عام طور تي، اهو آهي چيو ته دنيا ۾ 2.5

. قلندر رهن ٿا. ۽ تفصیل هیٺ ڏنل آهن.

هڪ آهي حضرت لعل
شهباز قلندر پيو حضرت
بو علي قلندر آهي؟ اذ
قلندر حضرت رابعه بصرى
آهي

هي اصطلاح جيڪا عام مائهن وٽ ملي ٿي ۽ جيڪا
کنهن به مستند كتاب ۽ لکيل ناهي. ۽ کنهن به
مشهور صوفي هن قلندر جي نظربي بايت پنهنجي
رائي نه ڏني.

حقیقت ۽، سید جمال ۽، شروعات ۽ سندس
خلیفا، پڻ آهن شامل آهي ۽ جي قلندر زنجیر ۽ چو
آهي ٿي چڪو آهي هتايو ويو کان

فهرست . منهنجي خیال موجب، اهي به تصوف جي
شاخ ۽ شامل آهن. پر صوفيانه طریقی جا اهي
پیروکار آهن قلندر سدجن ٿا. انهن جي ظاهري عمل
مائهن جي شکل ۽ گھڻو نظر نٿواچي. ان جو مطلب
آهي ته اهي ظاهري طور تي عبادت ۽ مشغول نظر
نٿا اچن.

ان جي برعکس، انهن جي دل جو عمل تمام تيز
آهي ۽ گھڻو كجهه وڌيڪ. ۽ اهو ضرور عام مائهن

جي نظر سان لکيل هوندو. چيو ويندو آهي ته اهي باطنی طريقي سان الله جي عبادت ۾ مصروف آهن. صوفيانه انداز ۾ هڪ ٻيو اصطلاح آهي ۾ جنهن کي ملامتي (مذمت وارو فرقو) سڌيو ويندو آهي. پر ملامتي ۾ قلندر ۾ هڪ واضح فرق آهي. ملامتي اهڙو فرقو آهي جيڪو عملن ۾ ملوث آهي خلاف آداب ۾ پوءِ آهي دعويٰ لاءِ اهو لاءِ پاڻ. پر قلندر اهڙيون سرگرميون نه کندو جن جي کري هو ٻين کي هن معاملي ۾ تنقيد کرڻ تي مجبور نه کندو. ملامتي فرقی جي ماڻهن کان، کجهه معجزا کيا ويا ۾ پر قلندریه فرقی جي ماڻهن کان، کيترايي معجزا ٿيندا.

ـ قلندر وجد ـ بي خودي جي حالت ـ مليا. پر ملامتي جا ماڻهو فرقو ٿيندو هجڻ مليو ـ جي حالت جو ضمير هميشه. قلندر کوڙن شين تي ذيان نه ڏيندو چاكاڻ ته هن وٽ آهي سندس دل جا کيترايي عمل. ـ هي عمل اهي لکائي چڏيندا ماڻهو جو جي دنيا. جي پوئلگ جو هي فرقو، ان جو مطلب آهي قلندر جيڪي ماڻهو پنهنجون خواهشون، خواهشون ـ ارادا چڏي ڏين ٿا ـ هڪ اهڙي حالت ـ رهن ٿا جو جي رضامندي جو الله. ـ اهو، اهي فالورز ٿيندو دل جو سکون حاصل کريو. مختصر ـ، ذيان ـ خيال جي وج ـ هڪ وھكري کي دل جو مرڪز بُئائي ان جي روحاني جذبي جو مرڪز بُئائڻ ـ جيڪو قلندرن جي هڪ خاصيت آهي. ان جا به حصا

آهن. هک آهي زاهد. 〔 〕 ٻيو پيار آهي. مقصد هن معاملي 〔 〕 اهو آهي ته هک هک جي پيروي کرڻ گهرجي 〔 〕 ٻئي کي چڏڻ گهرجي. 〔 〕 ٻئي سان کو به تعلق نه هجڻ گهرجي. قلندر جي حوالي سان طريقو حضرت خواجه عبيدارله جن چيو ته "كنهن کي منع کيل شين کان پري رکڻ گهرجي. ان جو مطلب آهي وج خلاف جي روح 〔 〕 جي طرف پيروي کريو جيئن کهڙي آهي اتي کان الله 〔 〕

جنهن کي قلندر جو رستو سڏيو ويندو آهي." صوفي شخصيتن جي تحقيق 〔 〕 اهو "اهو شخص قلندر آهي جيکو دنيا چڏي وجي ٿو، شادي شده نه آهي، 〔 〕 اهو روح جي ذوق کان آزاد آهي." كتاب کشف اللغات 〔 〕 قلندر جي حوالي سان لکيل آهي ته "قلندر" ڇا اهو شخص آهي جيکو بن جهانن کان آزاد هوندو 〔 〕 الله 〔 〕 غرق هوندو.

کجه همعصر پرهيزگار ماڻهو جو حضرت عثمان ماروندي

حضرت بُو علي قلندر . 1

هو پڻ هک WHO حضرت بُو علي قلندر مشهور 〔 〕 مشهور قلندر قلندرن جي سلسلی جو. عام طور تي چيو ويندو آهي ته دنيا 〔 〕 2.5 قلندر رهن

. ٿا. ۽ تفصیل هیٺ ڏنل آهن

هڪ لعل شهباڙ قلندر
بيو. آهي حضرت بُو
علي قلندر

اڏ قلندر حضرت رابعه بصری آهن ۽ هن معاملي ۽،
خدا بهتر ڄائي ٿو. حضرت بو علي قلندر جو اصل نالو
شيخ مشرف الدين هو. پر هو حضرت بو علي قلندر
جي نالي سان لافاني نالو ۽ شهرت حاصل کري
رهيو هو ۽ سندس نسب حضرت امام ابو حنيفه سان
ڳنديل هو. روایت ۽ ذكر آهي ته سندس پيءُ جيکو
پنهنجي وقت جو هڪ مشهور ۽ عالم هو. ۽ سندس
ماءُ پڻ جيڪا عالم ۽ فاضل هئي. علمي عورت. تنهن
كري، انهيءَ کري، حضرت بو علي قلندر کي
اسلامي مذهب جو علم حاصل ٿيو آهي. سندس ماءُ،
جيڪا پرهيزگار ۽ پرهيزگار پڻ هئي. چاكاڻ ته هوءَ
اسلامي شريعت جي پيروکار هئي. حضرت بو علي
قلندر 605 هجري ۽ پاڻپيت ۽ پيدا ٿيو. شروعات ۽،
هن ان وقت موجود علم ۽ فضيلت حاصل کئي.
جڏهن هن علم حاصل کيو کان لاءِ هڪ عرصو جو
ڏهه سال هو هو مصروف ۽ جي سڀكارڻ

۽ تعليم ۽ هي رستو ڏنو ويو تمام گھڻو مهرباني ۽
هي معاملو ۽ اهو اسکول جيکو دھلي ۽ قطب مينار

واري علائقی جي وڃهو شروع کيو ويو هو.

حضرت بو علي قلندر جي وفات جي تاريخ ڏھين رمضان 724 هجري آهي. کيس کرنل ۾ دفن کيو ويو. پر کنهن ٻي روایت ۾ اهو ذکر آهي ته سندس مائت جيڪي سندس کرنل کان پاڻپيت تائين گجهٽ طريقي سان لاش پهچایو ويو. تنهن کري، انهي سبب، کرنل، پاڻپيت، بدخيدا ۾ باگھتني ۾ عقیدتمندن جو رش برابر آهي.

خوش خبرون جو حضرت رابعه بصری

پراڻين کتابن ۾ ذکر آهي ته حضرت شهباز قلندر جيڪي پنهنجين مجلسن ۾ حضرت رابعه بصری جو ذكر کندا هئا. هو سندس واقعن جو ذکر تمام گھٹي عزت ۾ احترام سان کندا هئا. حضرت بو علي قلندر جيڪي روحاني طور تي ترقی کري رهيا هئا. احسان کرڻ حضرت رابعه بصری کان. حضرت رابعه بصری، جيڪا پنهنجي وقت جي هڪ مشهور ۾ نيك عورت هئي. هوءَ انهن عورتن ۾ شامل هئي جن کي خدا جو گھرو علم آهي.

کيس رابعه عدويه به سڏيو ويندو هو. هوءَ هميشه الله جي محبت ۾ عبادت ۾ مصروف رهو. هڪ پيري هوءَ پچيو ته ڇا توهان الله کي پنهنجو دوست رکو ٿا؟ پوءِ هوءَ چيو ته "يقيناً هن الله کي پنهنجو دوست رکيو

آهي." سوال کندڙ هن سان گڏ پيهر چيو آهي ته "چا؟" چا تون شيطان کي پنهنجو دشمن رکين ٿو؟ " هن چيو آهي ته "الله جي محبت جي کري جنهن هن کي بي پرواهه کيو ۽ ان ۾ مشغول ٿي وئي، تنهن کري هن کي شيطان جي دشمني جي پرواهه نه هئي ۽ نه ئي هن وٽ مون سان گڏ منهنجي ذهن ۽ اهڙي معاملي تي سوچڻ جو وقت هو. توهان سندس الله ڏانهن رجحان بابت سندس دعا جي جملن مان معلوم کري سگھو ٿا جيڪي هيٺ ڏنل آهن.

او، خدا! جيڪڏهن مان عبادت کريو توهان لاءِ " خوف جو جهنم، ساڙڻ مان ۽ جهنم

۽ جيڪڏهن مان عبادت کريو توهان ۽ اميد جو . جنت، خارج کريو مان جنت مان پر جيڪڏهن مان عبادت کريو توهان لاءِ تنهنجو پنهنجو خاطر، رنج مان نه تنهنجو دائمي "خوبصورتي"

جڏهن حضرت شهبار قلندر پنهنجي ماءُ جي پيت ۽ هئا ته ان وقت انهن کي حضرت ڏنو ويو. بصری جي رابعه. ۽ هن پنهنجي ماءُ کي چيو "اي ڏيءَ، مان هتي خوشخبری ڏين لاءِ آئي آهيان ته هي چوکرو جيکو توهان مان پيدا ٿيندو ۽ جيکو الله جو عاشق ٿيندو.

هو پرهیزگار الله جي ماڻهن هک مشهور هـ معروف شخصیت. هـ سندس خاطر ماڻهن جو هک وڏو انگ توبه کندو. تنهن کري منهنجو ذيء جذهن هو ٿيندو هجڻ پيدا ٿيل پوءِ تلاوت کرڻ جي جو جملو اسلامي ٻنهي کنن هـ عقيدو لا الله الا محمد رسول الله وڏي آواز هـ منهنجي سلام پنهنجي عظيم پت کي پهچايو. پوءِ جذهن شهباز قلندر هو پيدا ٿيل پوءِ سندس ماءُ هو اداڪاري کئي تي جي حڪم حضرت جي بصرى جي رابعه.

آمد هـ سند

جيئن توهان هن كتاب هـ گذريل صفحن هـ پڙھيو آهي ته حضرت شهباز قلندر مروند هـ پيدا ٿيا هئا هـ سفر کرڻ کان پوءِ هـ پوءِ هو ملتان پهتو. پر هن معاملي هـ اسان کي کا به معلومات نه ملي سگهي. مجاز كتابن هـ. هن معاملي لاءِ، اسان صرف افسوس کري سگھون ٿا چاكاڻ ته جيڪڏهن ان کي محفوظ کيو وجي ها ته اهو هن معاملي هـ تمام گھڻو فائديمند هوندو. جيئن حضرت شهباز قلندر هميشه وجد جي حالت هـ هوندو هو هـ جذهن هو نشي جي حالت هـ نه هوندو ته اهڙي حالت هـ هو ضرور سفر هـ هوندو. تنهن کري ان کري رکارڊ کي محفوظ حالت هـ رکڻ ممکن نه ٿي سگھيو. پر ان جي باوجود سڀ تصديق ٿيل آهن ته هن مشهد هـ امام موسىٰ کاظم

جي پت امام علي رضا جي مقبري جي زيارت کئي هئي. هن حج کيو ۾ هو دورو کيو جي جاءِ کٿي جي پاک مقبرو جو جي پيغمبر ۾

مدینو اتي آهي. کيس کربلا شهر جو به دورو کرايو ويو. بغداد ۾، حضرت ابراهيم جي هٿ تي بيعت کئي وئي. ۾ سندس حكم مطابق هو سند آيو.

كتاب ۾ علامه شهباز جليل ساھواڻي لکيو آهي ته "جيئن چيو ويو هو سبزواري سلسلی جي هڪ نيك شخص جو چوڻ آهي ته کربلا شهر ۾ هن جي ملاقات مير کلان سان ٿي ۾ جنهن کيس صلاح ڏني ته هو سهون وجي

جيئن في حكم جو سندس روحاني استاد، هو هو کاپو کرابالا ۾ ان جو مطلب بغداد كان آهي، کيس سند پهچایو ويو. ۾ جتي هن جو دورو کيو ويو موجوده پرهيزگار ماڻهو اتي. اندر بغداد حضرت علي سرمست هو سندس پاک هٿ تي واعدو کيو ۾ هن خرج کيو سندس باقي زندگي پنهنجي روحاني استاد جي خدمت ۾ گذری. ايترى تائين جو سندس قبر سندس روحاني استاد حضرت شهباز قلندر جي قبر جي ويجهو آهي. حضرت علي سرمست جي قبر حضرت شهباز قلندر جي قبر جي باهران مسجد جي ويجهو آهي. اوپر طرف

حضرت شهبار قلندر جو آمد ۾ مکران

روایت ۾ لکیل آهي ته هو مکران جي ذریعي سند ۾ پهتو هو. بغداد. مکران ۾ پنجکور جي وادی ۾ درخشان جي نهر ۾ اوپر وارو پاسی ۾ هو هو مکمل ٿیل چيلا (چيلا) (فارسي: چلهو، عربي: اربعين، ٻئي لفظي طور تي "چاليهه") هڪ روحاني عمل آهي جو توبه ۾ اکیلائي ۾ صوفين م. آهي گھڻو کري سچاتو وڃي ٿو هندستانی فارسي روایتون. ٻئي هند هن عمل کي اکثر طور تي حوالو ڏنو ويندو آهي خلوا.) سائي زمين ۾ هو کجهه وقت لاءِ اتي رهيو.

دوران هن دور ۾ سندس عبادت ۾ صوفيانه مشق جي اثر جي کري مکران ۾ بلوچن جا هڪ وڏو ماڻهو سندس شاگرد بُجھي رهيا هئا. ۾ انهن ۾ هڪ وڏو تعداد انهن ماڻهن جو هو جيڪي کافر هئا. ۾ جن اسلامي مذهب قبول کيو.

مکران گزٽيئر ۾ صفحي نمبر 309 تي ذكر آهي ته هن زمين سان سندس تعلق جي کري ان کي دشت شاز بازار سڏيو ويندو آهي.

عرس (سالانه وفات جي سالگرهه) جي موقعی تي مکران ۾ بلوچن جا وڏي انگ ۾ ماڻهو ساون ايندا هئا

□ عرس جي هن سالياني جشن □ حصو وئندا هئا.
وڏي عقيدت سان تقريب □ حضرت شهباز قلندر جي
محبت جو احساس. اهي جنون □ ڏمال □ شامل آهن.
□ هن معاملي □ پنهنجي عقيدت □ جنون جو مظاهرو
کندا. ان جو مطلب اهو آهي ته اهو پيار □ عقيدت
جيکو صدييون اگ انهن جي ابن ڏاڻن کي هو، جيکو
ڏينهن ب□ ڏينهن ان سبب وڌيک وڌي رهيو آهي.

حضرت شهباز قلندر جي آمد □ سيهوڻ

سيهون کهڙي هک هو اڻ ڄاتل سند صوبی جو
عالائقو. هن نامعلوم علاقئي □ هک پرهيزگار قلندر
شخصيت جنهن کي دائمي بنیادن تي تمام گھئي
شهرت □ مقبوليت ڏني وئي. دنيا. هي نامعلوم علاقئو
جنهن لاءِ سند جا ماڻهو به، برابر هن علاقئي کي
چڱيَ طرح نه ڄائي سگھيو. ڇاڪاڻ ته هي، اڻڄاتل
علاقئي جي کري ساك حضرت شهباز قلندر جي پير
جو هند، سيوهڻ هک بين الاقوامي جڳهه بُنجي رهيو
هو. كتاب جو ليڪ ڪلندرنامه جنهن تي لکيل هو ته
حضرت عثمان مروندي جيکو پهتو هو سيهون هي
تاریخ هک فارسي شعر مان نکتل آهي جيکو هن
ريت آهي.

کهڙي عددي قدر جو آيت جي آخرى ست شامل
. کئي ويندي ۽ پوءِ اهو سال 639 هجري ۽ پهچندو

ان سلسلی ۽ تحفة الکرام ۾ روایت ٿيل آهي
حضرت شهباڙ ڪلندر حضرت بهاءُ الدين زکريا سان
گڏ سفر کيو. ۽ سندس پُت حضرت صدرالدين ۾
سڀ جي ٿي آهي تائين پهج سفر ڪندي ٿنو ۽
ملاقات اتي سان پير پيٺ. دي پرهيزگار هو
چڏڻ هي دنيا ۽ جي سال 642 هجري سال. ۽ هن
واقعي مان اهو معلوم ٿئي ٿو، اهو حضرت شهباڙ
قلندر سند ۽ اڳ به آيو هو. پر هو آباد نه ٿيو هو کنهن
به هند مستقل بنیادن تي. كتاب طارق ۾ ماسومي ۽
طارق فیروز شاهی ذكر کيو ويو آهي ته هن جي
ملاقات شهزاده محمد سان ٿي هئي ۽ جيکو دهلي
جي غلام بادشاھت جي سلطان غیاث الدین بلبن جو
پت هو. ۽ هي شہزادو جيکو مقرر کيو ويو هو گورنر
حضرت بهاءُ الدين ذکریا جي وفات 661 هجري ۽
ٿي هئي، جنهن جو مطلب اهو آهي ته هو حضرت بهاءُ
الدين ذکریا جي وفات کان پوءِ مقرر ٿيو هو. حضرت
بهاءُ الدين ذکریا هو داخل ٿيو 661 هجري سال کان
اڳ ملتان ڏانهن. ۽ کهڙي تصديق کريو اهو هو ويو
جي طرف ملتان دوران جي زندگي جو عرصو
حضرت بهاءُ الدين ذکریا جو ۽ ان کان پوءِ 669
هجري ۽ هو پرنس محمد سان ملاقات کئي جڏهن

هو ملتان جو گورنر هو.

انھيءَ سلسلی ۾ اتي مشهور روایت موجود آهي ته هو حصو ورتو ملتان ۾ سماع جي ملاقات ۾ حضرت صدرالدین عارف سان گڏ ۾ جيکو هو منظم کيل پاران جي پرنس محمد. بعد ۾ هن سما ملاقات جي آخر ۾ شہزادہ محمد کي حضرت بهاءُ الدین ذکریا ملتان ۾ رهن جي درخواست کئی. ۾ جنهن کي هن بي رحم شخص جي انداز ۾ رد کري چڏيو. تنهن کري چيو ويندو آهي ته هو سهوان ۾ آباد ٿيو هو. تنهن کري انهيءَ کري هو پنهنجي سفر ۾ سياحت جي خاتمي کان پوءِ واپس ساهوان ايندو هو.

پھریون معجزو ۾ ساهوان

حضرت عثمان مرонدي جيکو شہبلاز قلندر جي نالي سان مشهور ۾ مشهور آهي. کڏهن هو فيصلو کري رهيو هو جي طرف آباد ٿيو هيٺ اتي پوءِ هو هو رهيو ان ئي جاءِ تي جتي سندس مقبرو آهي. ان وقت ان جاءِ جي ماڻهن کو به نيك کم نه کيو هو. جيئن ته طوائفون عورتون آهي قائم ٿيل سندن کوئيون ۾ سهوان. سڀ ۾ علاقئو ساهوان جو شريف سندس ڏس سهوان جي هن جاءِ کي

چونديو ويو هو جيئن هو هو فيصلو کيو اهو جي طرف ڏيو نظرياتي شهرت ۽ پوريولريٽي جي طرف هي جاءِ. جيتويک سندس آمد اهڙي نه هئي کو به بادشاهه جنهن هن معاملي ۽ خوف پيدا کيو. پر اهو هو آمد جو هڪ درویش تنهن کري سهوان علائقی جي تجارتی زندگي تي کو به اثر نه پيو.

طوائفون عورتون گھڻو ميک اپ ۽ جسم تي کڀڙن جي سينگار سان تيار هونديون هيون. جيئن ته انهن جا گراهڪ اتي سينگار سان ايندا هئا. پر کو به نه اهو ڄاڻ جي قابل ته انهن جي علائقی ۽ کيٽري عظيم ۽ نيك شخصيت آئي هئي.

۽ هڪ فقير اتي آيو آهي ۽ اتي رهي پيو آهي. انهن کي هن معاملي ۽ کا پرواوه ناهي ڇو ته اهي ڄاڻ ٿا ته هي فقير جلد ئي هن جاءِ کان ٻئي هند منقول ٿي ويندا. پر انهن کي خبر نه هئي ته فقير انهن جي جاءِ تي آيو آهي جيسائين فيصلوي جو ڏينهن. پر اهو چئي سگهجي ٿو ته فقير هن علائقی جي قسمت بدلاڻ لاءِ هن جاءِ تي آيو هو. ماڻهو ۽ علائقی جا رهواسي سوچي به نه سگهيا ته هي فقير سبب ٻڱي ويندو پنهنجي علائقی جي نالي ۽ شهرت جي کري. ۽ مذهبي ماڻهو عزت ۽ احترام ڏيندا هن علائقی ڏانهن جي نالو جو هي درویش ۽ فقير ماڻهو. اهي ٿيندو نه کال کريو جيئن ساهوان صرف هن لاءِ جڳهه، پر

اهي هن جگهه کي سهوان شريف سڏين ٿا. چاڪاڻ
ته هن جگهه تي الله جو نيك ۽ پيارو ماڻهو وڃي رهيو
آهي سندس مقبري ۽ آرام.

پر هائي اتي اهو ٿي رهيو هو ته هر طوائف لاءِ اتي
هئي بابت اچڻ وارو جو کيتراي گراهڪ جي طرف
ڏسو سندس پر جي مرد هئا نه

پنهنجي گناهن واري خواهشن کي پورو ڪرڻ. ظاهري
طور تي کو به نه هو هن معاملي ۽ گراهڪن سان
کنهن به قسم جي بيماري. پر اصل ۽ اهي انهن
طوائفن کي ڏسڻ لاءِ اچن ٿيون ته جيئن اتي پنهنجون
گناهه واريون خواهشون پوريون ڪري سگهن. تنهن
كري اهو خبر نه هئي ته اهي ڇو هئا هن معاملي ۽
کامياب نه ٿي رهيو آهي. ۽ جيڪڏهن هڪ يا ٻن لاءِ
اهڙو واقعو ٿيندو پر صورتحال سڀني طوائف عورتن ۽
انهن جي گراهڪن سان هن معاملي ۽ ساڳي آهي.
تنهن ڪري هن سبب لاءِ سڀ مرد ۽ عورتون هئا
براير پريشان ۽ ناراض هي ۽ اهي سوچڻ لڳا ته هن
سلسلي ۽ کهڙو سبب آهي؟ جڏهن اها خبر ان جاءِ
تي پڪڙجي وئي ته ان ڪري ماڻهو سوچڻ لڳا ته
كهڙي غير معمولي ڳالهه ٿي هئي؟ ۽ انهيءَ سبب
جي ڪري هن جاءِ تي اهڙي قسم جي حالت موجود
آهي.

طوائف عورتون □ بد طبیعت ماڻهو هک جاءِ تی گڏ
ٿیا □ اهي مسئلي تي بحث کرڻ لڳا. پر انهن جي
ملاقات □ بحث جي با وجود جيکو منعقد ٿيو □ مسئلو
حل نه ٿيو. □ سڀ ڪوشش کندا آهن هن معاملي □
کنهن به نتيجي کان سوءِ ناكامي ٿي ويا. چاڪاڻ ته
ظاهري طور تي اتي هو نه خرابي □ بيماري □ جيکو
هو نه مليو □ جي خراب فطرت وارا ماڻهو جو جي
جڳهه. هن دوران وقت کنهن انهن کي ٻڌايو ته هن
ڳوٽ □ هک درویش شخص آيو آهي □ جيکو تمام
گھڻو سهڻو آهي. □ هن سان گڏ هک ٻيو به آهي
نوجوان □ ٻئي هيٺ وينما آهن آسمان خاموشي سان.
پوءِ ا atan جا ماڻهو جاڻڻ جي قابل ٿي ويا ته اهو سڀ
کجهه ان درویش شخص کيو هو جيکو انهن جي
جاءِ تي آيو هو.

آهستي آهستي ڳوٽ جا ماڻهو ان درویش کي
سجاڻڻ جي قابل ٿي ويا جيکو معجزن □ وحي جي
شخصيت آهي. تنهن کري سڀني ماڻهن پاڻ کي پيش
کرڻ شروع کيو. سندس خدمت □. پر کيس کنهن
تي به ڏيان نه ڏنو ويندو هو. پر هو اتي نشي □
خوشيءَ جي حالت □ وينو هوندو هو. هو کنهن کي به
صلاح نه ڏيندو هو. □ پنهنجي ويھڻ جي جاءِ تي کنهن
. به ماڻهو جو استقبال نه کندو هو

آهستي آهستي ماههو سندس چوداري گڏ ٿيڻ لڳا
 ۾ انهن پنهنجا پوئين بچڙا کم چڏي ڏنا آهن. ۾ هن
 معامي ۾ پشيماني ظاهر کئي آهي. ۾ اهي وقت
 جي شيخ كان رهنماي حاصل کئي آهي.

ٻي ڳالهه جيڪا علاقئي ۾ ٿي رهي هئي جيئن اهڙو
 اهو علاقئو جيڪو هو گم ٿيل هک دگھو وقت اڳ ان
 جو تازگي ۾ جيئن جيترو جلد هو هو اتي اچو پوءِ گم
 ٿيل تازگي شروع کيو واپس اچڻ واجب الادا جي
 طرف سبب جو سندس هن علاقئي ۾ مبارڪ پير.
 تنهن کري هن سبب لاءِ علاقئو شروع ٿيو اڳ وانگر
 تازو ۾ خوبصورت نظر اچي رهيو آهي.

حضرت اسكندر بدلا بهار

سكندر بودلا بهار جنهن کي حضرت شهباز سان
 تمام گھڻي محبت ۾ پيار آهي. قلندر. پڻ حضرت
 شهباز قلندر استعمال کيو جي طرف پيار ۾ سكندر
 بودلا بهار سان تمام گھڻو پيار رکن ٿا. روایت آهي ته
 حضرت شهباز قلندر جي مقبري جي ويجهو هک قلعو
 هو. سندس دور ۾ هک بادشاهه جي حڪومت هئي
 جنهن جو نالو راجا چوپت هو ۾ جنهن سهوان ۾ ان
 جي آس پاس جي هندن تي ظلم کيا هئا. بدمعاش
 راجا جي ظلمن جون کھائيون جيڪي مشهور ٿيون ۾

انهیءَ کري علائقی جي ماڻهن جي زبانن تي هيون.

اهو مشهور هو ته عام ماڻهو راجا جي علاج جي کارنامن جي کري پريشان ۽ پريشان هئا. جيئن ته هو هندو راجا هو، تنهن کري راجا جي ظالمانه کارنامن جو شکار اتي مسلمان ماڻهو هئا. ان کان علاوه سندس علاج به هندو ماڻهن سان به سنو نه هو. سڀئي ماڻهو پريشان هئا ۽ علائقی ۽ راجا جي ظالمانه کاررواین کان بيوس حالت ۽ هئا چاڪاڻ ته راجا وٽ وڏي تعداد ۽ مضبوط فوج هئي.

بادشاهه جي حکمراني جي ملک جي حدن ۽ کو به خوش نه هو جي طرف راجا جو ظالم عمل ۽ جي علائقو پر اهي ماڻهو هئا خوش تي

انهن تي انهيءَ علائقی جي ظالم راجا جي مهربانی ۽ احسان هو. انهن ڏينهن ۽ ماڻهن کيس ٻڌايو ته هڪ مجذوب (خدائي مراقيبي ۽ گم ٿيل) ۽ ڪلندر آهي جيڪو شهباڙ جي محبت ۽ جنون ۽ مبتلا آهي. ۽ دنيا ۾ هن کي ٻيو کو به پسند نه آهي سوءِ ان جي. لعل شهباڙ ڪلندر. ۽ راجا چوپت جيڪو ٻڌڻ جي قابل هو مجذوب جا صوفيانه نعرا. تنهن کري راجا کان سندس بابت پچيو ويو. پوءِ کيس ٻڌايو ويو ته ڪلندر شهباڙ ڪلندر جو شاگرد آهي، پوءِ کائنس پچيو ويو ته مجذوب جي طرف ويجهو اچ کيس. جي راجا هو پچيو

کیس "چا تون همیشه نعرا هنندو آهین" هتی هنندو آهین. "تنهن کری مذوب کیس چيو ته" اهو اهزو ماڻهو آهي جیکو نعرا هنندو منهنجو آقا حضرت شهباڙ قلندر آهي. "اهو چوڻ کان پوءِ مذوب دیوانی انداز نعرا هنڻ شروع کیا. پوءِ راجا چوپت کان سندس نالو پچیو ویو ته اهو هو. کیس ٻڌایو ته مذوب جو نالو اسکندر بودلا آهي. راجا اسکندر بودلا کی چیو ته شهباڙ قلندر جو نالو نه چئو. نعرا نه لڳایا. پر هن زور سان نعرا هنڻ شروع کیا.

انھیءَ معاملی راجا جي بدمیزی تمام گھٹی وڌی وئی هئی. تنهن کری کیس حکم ڏنو ویو ته کیس قربان کیو وچی سندس گوشت پچایو وچی ٿانون پیش کیو وچی. هي هک ظالمانه قدم هو. جیکو راجا پاران ڏنو ویو هو. راجا ان قوم کی گوشت کائڻ جو حکم ڏئی رهیو هو جیکا گوشت کائڻ جی عادت نه آهي. هن طریقی سان راجا پنهنجی مذهبی ماڻهن کی گوشت کائڻ جو حکم ڏئی رهیو هو. ماڻهو هي معاملو. پر جي کائڻ وارا هئا پڻ ظالم جیکي خوش هئا ته اهي مسلمان جو گوشت کائي رهیا آهن.

هک پاسي سکندر بودلا جو گوشت راجا جي ماڻهن کائڻ شروع کیو. تی ٻئی طرف حضرت شهباڙ قلندر جنون ڏمال مشغول هئا ڏمال جي وقت هو اسکندر بودلا سڏیندو هو. جیکو پنهنجی

روحاني استاد جي خدمت ۽ پيش ڪندو هو جتي به
هو ڪنهن به جاءِ تي موجود هوندو هو. پر هن پيري
اهو ٿيو ته جڏهن حضرت شهباڙ حضرت ڪلندر ڪيس
سڏيو ويو پوءِ تي اهو وقت اتي هو ٿيو اهڙو هڪ
عجيب تقرير تي جي

حضرت سکندر بودله جو گوشت کائيندڙ ماڻهو
رازداريءَ سان راجا جي قلعي ۽. جيڪي سندس
گوشت جا ٿکرا کائيندا هئا تنهنجري پيت مان ۽
جيڪي وات ۽ گوشت جا ٿکرا کائي رهيا هئا جيڪي
اچڻ شروع ٿيا هئا ۽ حضرت شهباڙ ڪلندر جي اڳيان
گڏ ٿيا. جي ٿکرا جو جي گوشت کھڙي هئا ۽ گرم
برتن هئا حضرت شهباڙ ڪلندر كان اڳ به آيو ۽
ڪڏهن اهي سڀ گوشت جا ٿکرا حضرت شهباڙ
ڪلندر كان اڳ پهچي چڪا هئا. ۽ انساني جسم جي
شكل اختيار ڪئي ۽ جيڪو حضرت سکندر بودله جو
جسم بُنجي ويو. حضرت شهباڙ ڪلندر راجا کي
پنهنجي اڳيان سڏيو آهي ۽ ڪيس ٻڌایو آهي ته "تو
منهنجي شاگرد کي ماري ڇڏيو آهي. ۽ منهنجي
شاگردن جو گوشت قلعي ۽ پنهنجن ماڻهن کي کائڻ
لاءِ ڏنو آهي." هو پچيو ڪيس جي طرف ڏسو ته جسم
منهنجي شاگرد هائي هتي انساني شكل ۽ گڏ ٿيا.
اهو ڏسي راجا ڪجهه وقت لاءِ پريشان ٿي ويو پر هو
کيو نه افسوس ٿيو ۽ هي معاملو لاءِ سندس ظالم

عمل. پر ظالم ماڻهن تي جڏهن انهن جو بدقسمت وقت ايندو ته ان وقت اهي پنهنجي بچڙن کمن تي افسوس نه کندا، انهي کري. ۽ اهو ڏئو ويو ته حکمراني ۽ ظالم ماڻهن جا طريقا. ۽ ظاهري حالت ڏسڻ تي به اهي هن معاملي ۽ پنهنجين غلطين ۽ غلطين تي افسوس نه کندا. تنهن کري اهي هن معاملي ۽ اجا به وڌيڪ مغرور ۽ متکبر ٿي ويندا.

راجا حضرت شهباڙ قلندر کي چيو ته "هن کي مجزوب جي طور تي قتل کيو ويو هو هو پنهنجي ڏيءَ کي ڏسندو هو ته کير استعمال ٿيندو قلعي جي پٽ جي دريءَ ۽ ويھڻ ۽ جتي هوءَ پنهنجا وار ۽ سنواريندي. اهو مجدوب هن جي اڳيان هوندو هو ۽ هو هن جو عاشق بُنجي ويو هو. تنهن کري جڏهن هن کي هن واقعي جي خبر پئي ۽ هن جي بي عزتي جي کري کيس قلعي ۽ قتل کيو ويو.

حضرت شهباڙ قلندر کي سندس کيس صلاح ڏيو ته هن وحشی عمل جي سزا یوگئي پوندي.

پر راجا کي ا atan سندس محل ۽ ديجاريندڙ پيغام ڏئي روانو کيو ويو. پر ا atan وجڻ کان اڳ کيس حضرت شهباڙ قلندر ۽ سندس شاگردن خلاف کوڙا الزام لڳايا ويا. سندس وجڻ تي سندس فقيرن جو پيالو اتي رکي چڏيو ويو. اهو ڏسي اهو کو به نه هو.

ڳڻتي جو معاملو. ۽ عقيدمند ماڻهو جيڪي هئا اتي وينل ماڻهن هن معاملي تي ذيان نه ڏنو. پر جلد ئي خبر پئي ته راجا چوپت قلعو هو اتي التو ٿيڻ ۽ سڀئي قلعي جا ماڻهو ۽ ظالم حكمران فوت ٿي ويو.

جن ماڻهن اهو علاقو ڏٺو آهي ۽ اهي چون ٿا ته اجا تائين قلعي جا تاريخي نشان موجود آهن. ۽ ان مان راجا چوپت جي قلعي جي نظر کان مختلف شيون ملنديون. حضرت شاهه قلندر جن کي جيئرو دفن کيو ويو هو. ظالم بادشاهه ۽ سندس مددگار اتي هک سيڪنڊ اندر. ڪيس انهن جي ظالمانه کارنامن جي فائل فوري طور تي بند کري چڏي وئي. ۽ ان کان پوءِ اهو راجا چوپت ۽ ان جي ماڻهن جون کهاڻيون رهيوں جيڪي قلعي جي علاقي ۽ اتي رهندا هئا ۽ انهي سبب جي کري انسان ذات کي هن معاملي ۽ راحت جو ساهه کنيو ويو.

شاهه قلندر جيڪو ان تباھه ٿيل قلعي جي ويجهو پنهنجي پياري شاگرد جو مقبرو تعمير کرايو هو. ڌمال ، (يا مراقبي ناچ جي تقريب) سكندر بودلا بهار جي مقبري تي جيڪو مختلف آهي ڌمال تي جي ته آهي مقبرو جو شاهه قلندر. اتي روایت ۽ تي اهو وقت ڪڏهن گذرڻ لڳو تي خميس رات فقير جو اسكندر بودلا بهار رنگين لباس پائڻ ۽ ٽڪنڪ پازين کي ٻڌي انهن ۽ پير اهي استعمال ٿيل

جي طرف وچ کان مقبرو جو شاهه قلندر جي طرف مقبرو سکندر بودلا بهار جو. ۽ اهو هڪ بيد خوشی ۽ نشي جو منظر هو. ماڻهو سکندر بودلا بهار جي مقبري تي ڏمال پيش ڪندي ڏيڪاريو سندن عقيدت جي طرف کيس جيئن هو هو فوت ٿي ويو ۽ جي پيار جو سندس روحاني استاد. پر سندس روحاني استاد انهن ماڻهن کي دنيا مان ڪڍي چڏيو جيڪي مارجي ويو کيس اتي. جڏهن ته استعمال ڪندي سندس روحاني طاقتون هو ٺاهيو ويو هو انهن کي هڪ ڳائڻ جو سبق تائيں جي ڏينهن جو فيصلو جي دنيا. اجا تائيں اج کان

جي قلعو اتي هوندو موجود ڪجهه جيئن خزانو خزانو کان اتي. جيڪڏهن قلعي جي علاقئي مان کا اهڙي شيء ملي جيڪا سکندر بودلا بهار جي واقعن جي ياد ڏياريندي. ماڻهن جي ذهن ۽ ۽ پڻ ٺاهڻ هڪ تازو ۽ نئون رستو. مقبرو جو اسڪندر بودلا بهار آهي قلعي جي ويجهو واقع آهي جتي هو پنهنجي زندگي جي دور ۽ اتي وينو هوندو هو.

حضرت شاهه قلندر جا ڪيترايي ساٿي هئا جيڪي سندس حياتي ۽ ساڳس گڏ رهندا هئا. جيڪڏهن هن كتاب جي مرتب ڪندڙ پاران انهن بابت لکيو ويندو ته پوءِ هن معاملي ۽ كتاب جي هڪ وڌي جلد جي

ضرورت پوندي. ان سان گذ تاریخ جي کتابن جو
حوالو ڏینڻ جي ضرورت پوندي. پر هيٺ الله جي
سڀني نيك ماڻهن جي فهرست لکيل آهي. ته جيئن
توهان هن معاملي ۽ انهن جا نالا ڄاڻو.

**هئا فائدو حاصل WHO جي پرهيزگار ماڻهو
کيل پاران جي احسان ڪرڻ حضرت شهباڙ
قلندر**

حضرت اسڪندر بودلا بهار 1.

سندس مقبرو قلعي جي علاقئي جي ويجهو آهي جتي
هو پنهنجي زندگي جي دور ۽ اتي وينو هو.

سید علي سرمست 2.

هو بغداد کان حضرت شهباڙ قلندر سان گذ آيو هو.
سندس قبر حضرت شهباڙ قلندر جي مقبري جي اندر
واقع آهي ۽ حضرت شهباڙ قلندر جي مقبري جي
ٻاهران نندڙي مقبري جي هيٺان.

سید عبدال وهاب 3.

چيو وجي ٿو ته هو حضرت شهباڙ جو ويجهو ۽ پيارو
شاڳرد هو. قلندر ۽ هو هو ٿي ويو پڻ گھڻو سندس
خدمت جو حضرت شهباڙ

قلندر. پر حضرت شهباز قلندر جي وفات کان پوءِ کيس پنهنجي لاءِ پنهنجو خانقاہ بٹايو ويو ۽ جنهن کي سندی ٻولي ۽ کافي سڏيو ويندو آهي. عام ماڻهو ان کي سڏيندا هئا. جيئن کچريوالی کافي

سید عبدالله شاهه الائی عرف سید عادل 4.

دریشا

سید عبدالله شاهه علوی بابت روایت آهي ته هن کي پنهنجي لاءِ پنهنجو خانقاہ بٹايو ويو ۽ عام ماڻهن کي روحاني فائدو ڏيڻ شروع کيو. سندس مزار مشهور آهي. ۽ عادل شاهه جي مزار جي نالي سان مشهور آهي.

سید صلاح الدین 5.

هو تهجد جون نفل نمازون پڙهندو هو. ان سان گڏ نفل نمازون به پڙهندو هو. هو سجي رات الله جي عبادت ۽ گذاريندو هو. جيئن ته روایت کتاب الشهباڙ مان ورتل آهي. چيو وجي ٿو ته صلاح الدين حضرت شهباز قلندر جي وفات کان پوءِ سهوان پهتو هو.

سید مير کلان 6.

سید مير کلان بابت روایت آهي ته هو کجهه وقت لاءِ سهوان جي مضافات ۽ هڪ ڳوٽ ۽ رهيو ۽ جنهن کي خبروت چيو ويندو آهي ۽ ان کان پوءِ هو سهوان ۽ آيو. حضرت عثمان مروندی جي عهدي لاءِ سندس

پٽ شريڪ تي رهيا هئا. سندس پٽن جا نالا هن ريت آهن: 1. سيد مير خسرو 2. سيد مير انور علي 3. سيد كبان شاهه جيڪو پنهنجي وقت جو هڪ مشهور مشهور پرهيزگار شخص هو.

سيد ڀورا بادل شئير 7.

بابت کيس اتي آهي هڪ تقریب کھڙي آهي لاڳاپيل کھڙي آهي جيئن پنيان.

هڪ ڏينهن هڪ سٺو پلنگ سندس اڳيان رکيو ويو. "هن کي گهرایو ويو اينت تي ويهڻ بدران آرام سان ان تي ويهڻ لاءِ. پر هن معاملی هن کي انکار کيو ويو چاڪاڻ ته زنجير قلندر يا جي کا به ضرورت ناهي دنياوي جسماني آرام. جڏهن هو هو ڄاڻ ڏني وئي جي طرف کيس اهو اهو آهي

حضرت شهباز قلندر جي حكم تي ان کي سندس لاءِ خوشيءَ جي طور تي قبول کيو ويو. روایت ذكر آهي ته هو پنهنجي سجي زندگي تائين انهيءَ پلنگ تي وينو رهندو هو. هن روایت جي کري سندس مزار جا متولي اجا تائين ان تي عمل کري رهيا آهن. اهو ٿيو آهي ته ڏمال جي وقت کافي جي جهندی هيٺ فقير سيد ڀورا بادل شير جيڪو تمام گھڻي عزت احترام سان هٿ ٻڌي پلنگ تي بينو هوندو هو. ڏمال پروگرام

جي جاري رهڻ تائين اهو فقير ساڳئي حالت ۽ پلنگ
تي بيو هو.

حضرت شاهه گودرو

روایت ۽ ذکر آهي ته جڏهن حضرت شهباڙ قلندر
اسلامي تبلیغ جي کم لاءِ سفر کندا هئا ته سفر جي
دور ۽ شاهه گودиро حضرت شهباڙ قلندر جو ڪپڙو
کڻي سفر ۽ ساڻن گڏ سفر کندا هئا. هن معاملی ۽
منهنجو خیال آهي ته ان کري سندس نالو شاهه
گودиро سڏجڻ لڳو پر اصل ۽ سندس نالو سيد
عبدالله شاهه هو.

هڪ پيري حضرت شهباڙ قلندر کيس هڪ ٿكريءَ
تي رهڻ جو حڪم ڏنو ويyo هو ۽ اها ٿكري دادو جي
جلن واري علائقي جي ويجهو هئي. شيخ دادو پنهنجي
وفات تائين انهيءَ ٿكريءَ تي رهيو. پر هن پنهنجي
روحاني استاد جي حڪم جي نافرمانني نه کئي. ۽
انهيءَ ٿكريءَ تي سندس قبر آهي.

پير پيت شاهه عالم

سندس اصل نالو حسين هو پر سندس کنيت
ابوالخير ۽ لقب شاهه عالم هو. ۽ انهيءَ نالي سان
کيس پير پيت شاهه عالم سان نالو ۽ شهرت ملي.
حضرت پير پيت شاهه عالم جن 12 ربىع الاول 646

هجري تي وفات كئي. سندس قبر جبل جي غار ۾
آهي جتي هو عبادت ۾ مشغول هوندو هو. ۾
صوفياتي مشقون جو الله. آن 12 هين راييل 12
آول سالياني توهان جو سرموني آهي منعقد ٿيل هر
سال ۾ ڪهڙي هڪ سندس قبر تي ايندڙ مائهن جي
خواهشن ۾ خواهشن جي پوري ٿيڻ لاءِ مائهن جو وڏو
تعداد حاضر ٿيندو هو.

حضرت لعل بيڪر

حضرت شهباز قلندر جي به کيس مهربانی حاصل
هئي. سندس رهائش پسیني بnderگاهه جي ويجهو
هئي. سندس باري ۾ هڪ روایت آهي ته هو الله جي
عبادت ۾ تمام گھئُو مشغول رهندو هو. حضرت شهباز
قلندر جي خاص مهربانيءَ سان هو ڪمال جي مقام
. تي پهتو ۾ کيس لال بكر جو لقب مليو .

حضرت لعل موسى

امكان آهي ته هي نيك ماڻهو جنهن کي روحاني
فضل حاصل ٿيو هو ۾ فائدا حضرت شهباز قلندر کان
سندس وفات کان پوءِ. ۾ سندس نالي مان سندس
. عقيدت حضرت شهباز قلندر سان ظاهر ٿئي ٿي

جي موجودگي جو حضرت شهباز قلندر ۾ اجمير شريف

حضرت شهباز قلندر کي حضرت خواجه معين

الدين چشتی جي مزار تي زيارت کرائي وئي. اهي
مزار تي وينا هئا ۽ انهن کي روحاني فضل حاصل ٿيو.
ڦاڻدا کان اتي

جي نظر جو احسان حضرت ابراهيم قادری اتي
ساٽس گڏ هئا. هي ڪلندریه جي رنگ جي پسند زنجير
جيڪا هن اندروني طريقي سان حاصل کئي آهي.
منزل کي آسان ٻڌائي صوفيانه علم جي سچائي سان
هن پنهنجو سفر ٻيهر شروع کيو. هن معاملي ۽ هن
کي حضرت خواجه معين الدين چشتی جي مزار کان
اندروني طور تي اشارو مليو. جيئن ته اجمير شريف
۽ سندس مزار جي زيارت جي منظوري ڏني وئي
هئي. تنهن کري اندروني طور تي هڪ اشارو موجب
هن کي اجمير کان دھلي روانو کيو ويو.

جي ٻهريون معجزو جو حضرت لعل شهباز قلندر

حضرت شهباز قلندر جي ملتان آمد جي حوالي
سان هي واقعو جيڪو هن معاملي ۽ تمام گھڻو
مشهور آهي.

جڏهن حضرت شهباز قلندر کي باهر پهتو ملتان
پنهنجن کجهه دوستن سان گڏ. ۽ هو جنگل واري
علائقی ۽ کئمپ لڳائي چکو هو. ڇاڪاڻ ته رمضان
جو مهينو هو. تنهنڪري، لاءِ هي سبب، سڀ هئا

رکيو ويو روزو رکن. هو آهي هئي کجه

کٹک هئي، تنهن کري ان کي پيسن لاء، هو گوث ويو. جيئن گوث جون عورتون جيکي کجهه چارج ونن کان پوءِ کٹک پيسنديون هيون. هن کم لاء، هو هتي ۾ اتي ويندو هو ۾ هن کي رستي تي پهجايو ويندو هو. گوث ۾ هک عورت جو گهر. جتي هک عورت اتي پيسن کري رهي هئي جذهن ان عورت حضرت شهباز قلندر جي خوبصورتي ۾ شان کي ڏنو، ته پوءِ هوءَ هن ۾ پاڻ کي قابو نه کري سگهي. معاملو. ايستائين جيتويڪ هوءَ هو هک شادي شده عورت، پر اتي آيو هک انهيءَ کري سندس دل ۾ خراب ارادو هو. تنهن کري هوءَ خراب نيت سان بىئي هئي. هوءَ پنهنجي گهر جي دروازي تي آئي ۾ هن کان پچيو ته، "هو اتي چو بىئو آهي." ۾ هن کيس ٻڌايو ته "هو کٹک پيسن چاهي ٿو." تنهن کري هوءَ کيس گهر جي اندر وئي وئي. هن کي ان عورت کي کٹک ڏني وئي. ۾ اها عورت کٹک پيسن شروع کئي ۾ پيسن دوران هوءَ حضرت شهباز قلندر کي پنهنجي خراب نيت سان ڏسي رهي هئي. ۾ هوءَ مسڪرائيendi، سندس ذيان پاڻ ڏانهن چڪائڻ جي کوشش کري رهي هئي. پر شاهه شهباز قلندر ان عورت ڏانهن کو به ذيان نه ڏنو ۾ هن پاڻ کي اتي مصروف کري چڏيو. ۾ جي دعوت جو الله. پر اجا تائين، هوءَ هو

ڏسڻ تي کيس سان جڏهن ان عورت جي صبر جي
حد تني وئي ته حضرت شهباز قلندر پنهنجي کئک
چڏي گهر جي دروازي ڏانهن هليا ويا.

اها عورت جيڪا ٿيڙهي هئي فطرت ۽ خراب
کردار ۽ هوءَ قابل هئي جي طرف ڄاڻو اهو هي
کان آهي هليو وجڻ WHO درويش ماڻهو
سندس هٿ. پوءِ هوءَ آهي پڪڙيو ويو جي کند جو
سندس قميص ۽ هوءَ ٻڌايو کيس اهو "جيڪڏهن
توهان کندا نه تعديل کرڻ سان منهنجو خواهش،
پوءِ هوءَ ٿيندو ٺاهڻ زور سان ۽ روئڻ ۽ الزام خلاف
کيس ۽ هي معاملو."

پر هو صلاح ڏني سندس اهو جيئن هوءَ آهي هڪ
شادي شده عورت، تنهن کري هن لاءِ کنهن باهرين
مرد جي ڳولا غير قانوني آهي. مان آهيان رکڻ تيز
تنهنکري کري نه سبب مصيبةت جي طرف مان ۽
هي معاملو. ۽ مون کي کنهن به گناهه ۽ شامل نه
کر. هو هن کي نيكى جو سبق ڏئي رهيو هو. ۽
ڏيڪاريندي سندس جي ساچو رستو، پر سان اهو
عورت، اتي هو

شيطان جي عمل جو مٿس غالب اچڻ . ۽ جڏهن هن

ڏئو ته هو هن جي قابو ۽ نه اچي رهيو هو. پوءِ هوءَ
 زور سان روئڻ لڳي. هن چور کي زور سان روئڻ
 شروع کيو. پوءِ عورت جي چور بابت شور ۽ رڙ ٻڌڻ
 تي ڳوناڻا پنهنجن گهرن مان ٻاهر نکري آيا. ۽ اتي گڏ
 ٿيا ۽ عورت کان پچيو ته هن سان چا ٿيو آهي. ؟ پوءِ
 هن عورت جي کھائي ٻڌڻ کان پوءِ ڳوناڻا پنهيءِ کي
 قاضي جي آفيس ۽ وئي ويا. جڏهن قاضي هو ٻڌو
 بابت جي تقريب، پوءِ هوءَ ٻڌايو کيس پڻ سندس
 باري ۽ کوڙيون کھائيون. پوءِ قاضي حضرت شهباڙ
 قلندر ڏانهن ڏيان ڏنو ۽ جڏهن کيس ڏئو ويو ته پوءِ
 رتبی ۽ وقار جي حالت غالب ٿي وئي. ۽ هو سمجھي
 سگھيو ته هو يقيناً هك نيك انسان آهي. قاضي وڌي
 احترام سان کيس چيو، "اي نيك انسان، هن عورت
 تي توهان تي هك سنگين الزام لڳايو ويو آهي. پوءِ
 توهان هن معاملي ۽ چا جواب ڏيو ٿا؟ ۽ اهو اهڙو
 الزام آهي جنهن جي لاءِ هن معاملي ۽ ثبوت پيش
 ڪرڻ کان سوءِ توهان جي کا به وصولي ناهي."
 حضرت لعل شهباڙ تمام اطمینان سان چيو ته "اي
 قاضي، الله جي واحد شخصيت آهي جيڪا عين ۽
 نقصن کان پاك آهي." هن چيو ته "پنهنجي صفائي ۽
 "هو عورت جي نيدڙي پت کي پيش ڪندو. ۽ جيڪو
 سندس پيءُ جي گود ۽ آهي. ۽ جيڪو ان وقت
 سندس پينگهي ۽ هو ۽ اتي سڀ کجهه ڏسي رهيو
 هو." سڀ ماڻهو حيران ٿي ويا. جي طرف ٻڌو هي

معاملو. ॥ اهي شروع کيو چوں اهو، "چا نندا چوکرا
 گالهائيندا ؟ " پوءِ هن چيو ته، "او قاضي، مان گنهگار
 نه آهيان ॥ معاملو کهڙي آهي لڳاپيل بابت جي
 هو پچيو حضرت WHO چوکرن جو گالهائڻ ॥
 عيسٰ عليه السلام کي ننڍپڻ ॥ گالهائڻ ॥ ساڳيو
 ماڻهو هن چوکرو کان به پڇندو. جي طرف بابت
 گالهایو هي معاملو." انهيءَ تي وقت قاضي پچيو هو
 چوکرو، پيءُ، وٺڻ لاءِ جي چوکرو ॥ هو اچڻ
 گهرجي اڳ کيس. تنهنکري چوکرو هو قاضي جي
 اڳيان پيش کيو ويو. حضرت شهباز قلندر چوکرو
 ڏانهن مخاطب ٿيا ॥ کيس چيو ويو ته "او معصوم! اها
 شخصيت جيڪا الله جي پاڪ شخصيت آهي جنهن کي
 حضرت عيسٰ عليه السلام کي سندس ٻاروتن جي
 دور ॥ طاقت ڏني وئي هئي. ॥ ان پاڪ ذات جي
 موجودگي کي فرض ڪندي شخصيت الله جا توهان
 شاهدي ڏيو ٿا

جڏهن مان توهان جي گهر ॥ موجود هوس ॥ توهان
 چا ڏنو آهي چوسم سان تنهنجو آگونو. ॥ چا اتي هو
 هڪ گالهه ٻولهه کهڙي هو اتي اسان جي وج ॥
 منعقد ٿيو.

هائي الله جي عظيم قدرت ॥ حضرت شهباز قلندر
 جي معجزي کي ڏسو ته اهو چوکرو جيڪو پنهنجي

پيؤ جي گود هو جيكو وذى آواز ٻڌايو اهو "جيڪو به هي ماڻهو آهي ٻڌائڻ ڪهڙي آهي سچو" منهنجي ماءُ کوڙ ڳالهائي رهي آهي. اصل ظالم منهنجي ماءُ آهي. ڪير آهي؟ جڏهن هن شخص کي خراب نيت سان ڏئو، ته هوءَ سندس قميص جو ڪنارو ڪدي ڇڏيندي آهي. ٻڌڻ جي ڳالهه بولهه جو جي چوکرو اتي هو ٿريلو جيكو غالب ٿيو تي سڀ ماڻهو. ڦاڻي بيٺو هو سندس جاءِ تان حضرت جا هت چميا ويا شهباڙ قلندر ڪانس پچيو ويهڻ تي جي تخت گڏ سان کيس. اهو عورت هو افسوس هي معاملو هوءَ هن کان پنهنجي غلطي معاف ڪرڻ لاءِ چيو. هن کي پنهنجن گناهن کان توبه کئي وئي. هي حضرت شهباڙ قلندر جو معجزو شهر ٻڪڙجي ويو. جهنگ جي باهه وانگر

کجه جگهون ڪهڙي آهن گنڍيل سان حضرت شهباڙ قلندر ساهوان شريف

حضرت عثمان مروندي، جيڪي حضرت جي نالي سان مشهور هئا. شهباڙ قلندر جڏهن آباد ٿيڻ جو فيصلو کيو آهي پوءِ سهوان کي ساڳئي جاءِ تي رکيو ويو. جاءِ تي ڪهڙي سندس قبر آهي واقع اتي. تي اهو وقت اتي هو هن جاءِ تي کو به نيك کم نه کيو. جيئن ته طوائف عورتن صحوه پنهنجا کوئيا قائم کيا آهن. صحوه شريف جي سجي علائقی هن جي

نظر هن جاءِ کي چوندي وئي. جيئن ته هن کي فيصلو کيو ويو هو ته هن جاءِ کي دائمي شهرت ॥ مقبوليت ڏي. جيتويک سندس آمد اهڙي نه هئي. کنهن به بادشاهه جو اچڻ جيکو هن معاملي ॥ تخت نشين ٿيو. پر اهو هڪ درویش شخص جو اچڻ هو، تنهن کري اها جاءِ جيکا طوائفن جو مرڪز هئي جتي گناهه کيا ويندا هئا ॥ جيکي روکيا ويا هئا. اتي ڪٿي حضرت شهباڙ قلندر آهي رکڻ قدم هتي.

سندس اتي اچڻ جي کري، طوائف عورتن کي سندس آشيرواد سان هدایت ملي آهي. صحيح رستي لاءِ. ॥ پڻ خوش مزاج ماڻهو جيکي صحيح رستو حاصل کري سگهي ٿو.

هائو، هي سهوان جو اهڙو هند آهي پوءِ هي زمين جو هند جيکو حضرت شهباڙ جي نالي جي کري دنيا ॥ مشهور ॥ مشهور ٿيو. قلندر.دي خاص ॥ عام ماڻهو استعمال ٿيل جي طرف کال کريو هو جيئن سهوان سرکار ॥ ان جو مطلب سهوان جو بادشاهه آهي. جيتويک هو سهوان جي تخت کي کنترول نه کري سگھيو. ॥ هن ان تي حکومت نه کئي.

سهوان. پر جي ماڻهو جو شوان سڏيو ويو کيس سان جي عنوان جو سهوان سرکار. هو هڪ فقير هو، بادشاهه نه. انهن بادشاهن جا نala جيکي صرف

تاریخ جي کتابن ॥ ملندا. پر فقیرن جا نالا جيکي
ماڻهن جي دلين تي ملندا.

جڏهن دنياوي بادشاهه مري ويا ॥ انهن جي جاءِ تي
نوان بادشاهه انهن جا جانشين ٿيندا. پر حضرت
شهبار قلندر اجا تائين پنهنجي قبر ॥ بادشاهه جي
حیثیت سان آهي. پراٽي بادشاهه جي رعیت نئين
بادشاهه جي رعیت بُنجي ويندي. پر حضرت جي
رعیت شهبار قلندر صدیون گذرڻ کان پوءِ به ساڳيو
آهي ॥ نسل در نسل ساڳيو آهي. ساڳي رعیت ॥
انهن ٻئي بادشاهه کي قبول نه کيو. انهن رعیت کي
نه سڏيو پر اهي سندس غلامي کي فخر جي گالهه
سمجهن ٿا. انهن ॥ زبردست اکثریت آهي جو اهڙو
آهي ڏنو ويو حضرت لعل شهبار WHO عقیدتمند
قلندر. پر سندس غلامي نسل در نسل هلندي رهي
آهي ॥ جيڪا اجا تائين جاري آهي. چاڪاڻ ته ॥
سندن دليون جي عقیدت جو حضرت شهبار اتي
قلندر گھڻو ملي ٿو. ॥ اهڙي عقیدت ॥ انهن لاءِ لالچ
جي کا به گالهه ناهي

جيڪڏهن عقیدت ॥ کو مقصد ملندو يا لالچ پوءِ
انهيءَ کري اهڙي عقیدت جيڪا ڊگهي عرصي تائين
قام نه ٿيندي. چاڪاڻ ته جڏهن اهو مقصد پورو ٿيندو
ته ان وقت عقیدت جلد ختم ٿي ويندي. ॥ اهو وڌيڪ
نه وڌندو. اهو پڻ ٿيڻ جهڙو اهو فرض کريو

کڏهن اهو مقصد کھڙي ٿيندو هجن نه

پورو ٿيو ته پوءِ ان وقت عقیدت جلد ختم ٿي ويندي.
اها عقیدت جيڪا حضرت جي عقیدتمندن وٽ آهي.
شهباز قلندر ۾ جيڪو گهٽ نه ٿيندو پر وڌيڪ وڌندو
ويندو.

فرض کريو جيڪڏهن کو ماڻهو پنهنجي دنياوي مقصد
لاءِ ساهوان جو دورو کري ٿو ۾ جيڪڏهن اهو پورو نه
ٿئي ته ان حالت ۾ اهو شخص هن معاملي ۾ کو به
الزام نه لڳائيندو ۾ اهو نه چوندو ته هو ايندڙ پيري
ساهوان جو دورو نه ڪندو. ڇاڪاڻ ته ان شخص جي
اهڙي عقیدت ۾ کو به مقصد نه هو. اهو صحیح آهي
ته هن جي زيارت ۾ هن جو دنياوي مقصد هو. پر کو
به مقصد نه هو. صرف سندس مقصد سفر ۾. پر هن
معاملي ۾ واقعي سندس عقیدت لکيل هئي. ۾
عقیدت جيڪا اجا تائين هئي حضرت جي شهر سان
ماڻهن جي عقیدت به ملندي. شهباز قلندر

ياڪ ٿنڀي

هڪ يك ٿاببي غار بابت روایت آهي جيڪا سند ۾
مشهور آهي ته حضرت علي ابن طالب عليه السلام
هن غار جي زيارت کئي هئي. ۾ سواءِ هن مهراءڪ
يوسف جي جنهن جو ذكر سندس كتاب مظہر
شاهجاني جي صفحي 27 تي کيو ويو آهي جيڪو

هیت ڏنل آهي.

هن غار جي اتر طرف هك قبر موجود آهي. ان " بابت روایت آهي ته اها شاگرد جي آهي. يا جو خادم حضرت شهباز قلندر ۽ جيکو سندس خدمت دوران فوت ٿي ويو. ان کان علاوه هك ٻي روایت آهي جيڪا مشهور آهي ته هي قبر هك امير واپاري جي آهي ۽ اهو واپاري تمام گھڻو متاثر ٿيو هو. شخصيت جو حضرت شهباز قلندر تنهنکري لاءِ هي سبب هو هو کاپو دنيا ۽ ان جون آسائشون ۽ پيرن ۽ آيون جو کيس. ۽ هو آخری عمر تائيں حضرت جي قدمن ۽ رهيو. شهباز قلندر ۽

دست شهباز

كان داست شهباز جي نالي سان اهو معلوم ٿئي ٿو ته اهو هك رڳستاني جڳهه آهي. بيسو جي مطلب جو جي داست آهي رڳستان. پر اصل ۽ اهو آهي هك سائو

ميدان. هي ميدان جو مكران جي وج ۽ واقع آهي وادي پنچکور ۽ نهر درخشان جي ڏکڻ طرف ۽ هن ميدان ۽ حضرت شهباز قلندر اتي چيلا کيو ويو. جڏهن هن پنهنجي عبادت ۽ صوفياتي مشق مكمel ڪئي ته هن تي انهيءَ كري جڏهن بلوج ماڻهو

عبادت ڏئي آهي ته پوءِ هزارين مکرانی بلوچ ماڻهو سندس شاگرد بُنجي ويا آهن. تنهن کري هن سبب جي کري رهائشي هن ميدان جو علائقو دست شهباڙ . سان مشهور آهي

چيو وڃي ٿو ته عرس جي تقريب جي موقعي تي هزارين ماڻهن جي وڏي تعداد ۾ مکرانی بالوچ ۾ مکرانی جيکي تمام گھڻي عقيدت ۾ پيار سان مقبري تي حاضر ٿين ٿا ۾ جتي اهي پيار ۾ محبت ۾ ڏمال پيش ڪندا. جنون. تي جي جاءِ جتي حضرت شهباڙ قلندر چيلا جي صورت اختيار کئي آهي، اتي اجا تائين پنچکور جي وادي ۾ هڪ آشرم موجود آهي. ۾ سائي چراڳاهه واري زمين ۾ درخشان جي ڏڪن طرف جي واهه.

قلندری جو ڪنداري

حضرت شهباڙ قلندر جيکو جبل تي حضرت حاجي منگهو پير سان مليو ۾ ان جاءِ تي جتي اтан هڪ وہکرو شروع ٿيو هو. اهو وہکرو آهي اجا تائين کوه چاتل سچايل ۾ مشهور. اندر كتاب تحفاڪرم ان جو ذكر هن ريت آهي. "حضرت حاجي منگهو پير جي جبل تي هڪ پاڻي جو وہکرو آهي. جيکو حضرت شهباڙ قلندر جي ڪندي جي نالي سان مشهور آهي. ان جي ٻنهي پاسن تي باع آهن جيکي اتي واقع آهن.

کراچی ۾ هڪ گهڻي آهي جيڪا کامل گلی جي
نالي سان مشهور آهي ۾ هن گهڻي ۾ هڪ آستانو
آهي جيڪو حضرت شهباڙ قلندر سان ڳنڍيل آهي.
حضرت شهباڙ قلندر جا عقیدتمند هن جاءِ تي تمام
گهڻي عقیدت سان ايندا هئا.

گنجو ٿکار

سنڌ جي ٿندي غلام حسین ۾، حيدرآباد جي تكريءَ
جي پيرن ۾ گنجو جبل اتي هڪ موجود آهي هيرمتيج.
هن تي جتي حضرت شهباڙ قلندر چيلا ڪئي هئي ۾
هو ڪجهه وقت اتي رهيو. ۾ جيڪو حضرت شهباڙ
قلندر سان ڳنڍيل آهي. حضرت شهباڙ قلندر جا
عقیدتمند هن جاءِ تي تمام گهڻي عقیدت سان ايندا
هئا.

لعل باع

سهوان شريف ۾ هڪ باع آهي جتي حضرت شهباڙ
قلندر چيلا ادا ڪيو آهي. اتي بئر (هڪ قسم جو بيري)
جا ڪيترائي وُن آهن. ۾ نالي ۾ تاریخون حضرت
شهباڙ قلندر. اتي پڻ گهڻا آهن گلن جا سِچ. روایت
آهي ته هن وُن هینان حضرت شهباڙ قلندر جن اتي
چيلهه ڪئي هئي. هي وُن کوهه آهي ڄاتل سڃاتل

جيئن لعل جولتو ۽ ويجهو هي وڻ اتي آهي هك جبل
ڦنهن ۽ هك وهکرو آهي.

موت

جدڏهن جو وقت حضرت شهباڙ قلندر جي وفات جو
وقت ويجهو آيو ته ان وقت پاڻ هو صلاح ڏني سندس
شاگرد بابت جي قلندری صوفي رستو ۽ کيس
سندس آخری دفن جي جاءء ڏيڪاري وئي. پوءِ هو
مراقبي ۽ وينو هو. ۽ هو الله جي عبادت ۽ مشغول
هو ۽ مراقبی جي حالت ۽ فوت ٿي ويو. ۽ جنازي جي
غسل کان پوءِ کيس ساڳئي جاءء تي دفن کيو ويو
جتي سندس قبر سهوان شريف ۽ واقع آهي ۽ جيکو
سندس وفات کان اڳ هن اشارو کيو هو. سندس
جنازي جي غسل خاني مزار جي عمارت ۽ اولهه
طرف آهي. سندس وفات 650 هجري ۽ ٿي.

بابت جي موت جو حضرت شهباڙ قلندر اهو آهي
لکيل ۽ تارخي كتابن ۽ آهي ته جڏهن سندس موت
جو وقت ويجهو ايندو هو ته مٿس اهڙي حالت هوندي
هئي جو جڏهن نماز جو وقت ايندو هو ته هو هوش ۽
ايندو هو ۽ نماز پڙهندو هو. دعا. اهو آهي چيو اهو
هو هو چيو جي پئيان جملا پاران سندس

ربان. ۽ هو آسمان ڏانهن ڏسي رهيو هو. پوءِ هو الله
جي حضور ۽ دعا لاءِ پئي هت بلند کيا.

ای الله، تنهنجي گناهگار ٻانهي محمد عثمان،" تنهنجي رحمت جي طلب ۽. مون کي پنهنجي رحمت جي چانو ۽ پناهه ڏي. ته جيئن مان سزا کان نجات حاصل کري سگهان. جيکو تو پنهنجن گنهگارن لاءِ تيار رکيو آهي. اى الله، مون پنهنجي زندگي ۽ تبليغ کرڻ جي پوري کوشش کئي آهي." تو کي اسلام جو دين پسند آيو. اى منهنجا رب، منهنجي کوشش ۽ جيڪڏهن کا خامي رهجي وئي آهي ته مون کي معاف کر. اى الله منهنجي هر غلطی معاف کر ۽ منهنجي هن دعا کي قبول کر. اى الله پنهنجي دين کي طاقت ڏي. پنهنجي دوستن ۽ صحیح رستي تي هلنڌڙ ماڻهن کي شامل کرڻ لاءِ. اى منهنجا الله اهي ماڻهو جيڪينبي ۽ سان سچي محبت کن ٿا، جيڪي توهان جي نيك ماڻهن جي پيروي کندا، يعني پيغمبر جي خليفا. ۽ جيڪي نيك ماڻهن جي پيروي کندا رستو، تنهنڪري لاءِ هي سبب بُجڻ اهڙو ماڻهو جيئن توهان جو دوست ۽ ٻنهي جهان ۽ انهن جا درجا وڌايو.

دعا کان پوءِ سندس هٿ بستري تي کري رهيا هئا ۽ سندس جسم ٿيڻ سڏو کرڻ ۽ کان سندس زبان جي اسلامي عقيدو جاري رکيو ويو ۽ تلاوت کندي هن فاني دنيا کي چڏي ڏنو.

جي تعمير جو جي مزار عمارت

حضرت عثمان مروندی عرف لال شاه قلندر جي
مزار جي عمارت جي تعمیر سلطان فیروز شاهه جي
دور [] کئي وئي هئي. ان جو مطلب آهي ته 7 تاریخ تي
رجب 757 هجري [] سندس مقامي حکمران ملک
اختیار الدین پاران مزار جي عمارت پنهنجي ذاتي
دلچسپي سان مکمل کئي وئي. هي عمارت حضرت
لعل شاه قلندر جي قبر تي چهن مقبرن تي مشتمل
آهي. عمارت تي کتبو لکيل هو. [] ان جو تفصیل
آهن جيئن پنيان جيئن في جي کتاب ليبارتري
صفحي نمبر تي طارق سند .

هئا WHO جي تفصیل جو جي پاك ماڻهو فائدو حاصل کيل پاران حضرت لعل شاز قلندر جي وفات تي

تي جي جي وفات حضرت عثمان مروندی عرف
لعل شاز قلندر، عبادت کندڙ [] زاھد ماڻهو جن
کائنس فضل حاصل کيو. فهرست آهي تمام گھڻو
دگھو [] تمام گھڻو وڏو. پر اسان ذکر کري رهيا
آهيون جي تفصیل جو کجهه ماڻهن کي مختصر طور
تي هن سبب لاءِ. چاڪاڻ ته وقت جي شيخ جو
احسان اجا تائين موجود آهي [] اهو الله جي فضل
سان قیامت تائين جاري رهندو. جيڪي ماڻهو لكن جي

تعداد \Box حضرت لعل شهباز قلندر جي قبر جي زيارت
کن ٿا. جيئن انهن کي فضل ملي ٿو. تنهنکري لاءِ
هي سبب اهي گھمن ڦ مقبرو جو جي شيخ جو حضرت
لال شاه قلندر جو وقت. ٻي صورت \Box هر ماڻهوءَ جي
وقت \Box پاڻ لاءِ ماڻهن وٽ وقت نه هوندو هو. جنون \Box
سوق جي انداز \Box سهوان ڏانهن ماڻهن جي قافلن جو
ڊوڙڻ. \Box ان لاءِ هن معاملي \Box ضرور کو سبب
هوندو.

مرتب کندڙ جي سوچ مطابق جي كتاب سڀ
 مليو احسان WHO اهي سياح آهن جي وچ \Box ماڻهو
کرڻ کان از حضرت لعل شهباز. جيئن ته سندس قبر
سيوهن \Box آهي اهو شريف جيکو اڄ به سندس قبر
جي زيارت کندڙن جي خواهشن \Box خواهشن جي
پوري ٿيڻ جي کري مشهور آهي.

شيخ مكان

كتاب جي ليڪ شيخ ماڪن بابت تحفه اکرم
چيو ته "پراڻي زمانی \Box مقبري جا محافظه \Box ان جا
اهم مالک جيڪي شيخ برادری جي نيك ماڻهن سان
تعلق رکن ٿا. شيخ ماڪن جيکو هو پاس کيو پري
کان جي دنيا هو وچ \Box انهن \Box کجه ٻيو جاء \Box جو
كتاب، جي اهور تحفه جو اکرام لکيل اهو
"هڪ دفعو سادات (عربی: سادات) هڪ لاحقو
آهي، جيکو انهن عورتن کي ڏنو ويندو آهي جيڪي
اسلامي پيغمبر محمد جي اولاد مان آهن. جن کان

زوريءَ مزار جي ڪنجي کسي وئي هئي

پر الله رکي رهيو هو انهن جي عزت جو ته
 ڪوشش جي باوجود اهي مزار جي عمارت جو
 دروازو نه کولي سگھيا. انهي کري انهن لوهي
 مزدورن کي دروازي جي چاپي کولڻ لاءِ سڏيو آهي.
 آخرکار انهن جي کري ناڪامي جي باوجود، انهن
 شيخ خاندان جي ميمبر کي چاپي واپس ڏئي ڇڏي
 آهي ۽ جيڪو مزار جو دروازو آساني سان کوليо هو.
 (كتاب جي حوالی سان) تحفه اکرام ص 136-137
 (تي).

سندس باري ۽ روایت موجود آهي ته هو هميشه
 نشي جي حالت ۽ ڪاموش رهندو هو. سندس باري
 ۽ اهو به چيو ويندو آهي ته سندس نالو شيخ منکن
 هو. ۽ سندس قبر، جيڪا موجود آهي. مقبري جي
 اندر. ماڻهن جو هڪ وڏو انگ سندس عقیدتمند هو.
 انهيءَ کري جيئن مٿي ذكر کيو ويو آهي سادات
 جي ماڻهن کيس پسند نه کيو.

حضرت مقصود بالاول ۽

هو هو هڪ پرهيزگار شخصيت ۽ هجڻ هڪ
 زبردست هيٺيت سان کيس. هو حاصل کيو ويو
 احسان کرڻ حضرت شهباڙ قلندر جي اندر کان.
 سندس نور جي قبر جيڪا ضلع دادو ۽ باڳان تعليقي
 ۽ واقع آهي. هر قمري مهيني ۽ پهرين جمعي تي اتي
 تقريب منعقد ٿيندي. حضرت مقصود بلال پنهنجي

وقت جا وذا عالم هئا. هو درويش هئا. عادت هـ گذوگذ هو هـ کـ نـ يـ کـ شخصـیـتـ جـوـ مـالـکـ هوـ. کـتابـ تحـفـةـ اـکـرـمـ هـ انـ جـوـ ذـکـرـ آـهـیـ تـهـ "ـهـوـ هـکـ عـظـیـمـ هوـ اـحـسـاسـ حـاـصـلـ کـیـوـ. هـ جـیـ WHOـ هـکـ شـخـصـیـتـ هـ علمـ جـوـ ظـاهـرـ جـوـ بـهـ هـکـ اـعـلـیـ درـجـوـ آـهـیـ."ـ (تحـفـةـ اـکـرـمـ صـفـحـوـ 359ـ).

كتاب تحفه اکرام هـ مقدم بلـال بـابت ان جـوـ ذـکـرـ هيـثـ ذـنـلـ آـهـيـ.

"مقدم" بالـاـوـالـ جـيـکـوـ اـگـ کـنـدوـ هوـ رـاتـ جـوـ عـبـادـتـ"ـ جـيـ وقتـ هـ وـذـيـ پـاـئـيـءـ جـيـ ثـانـءـ هـ وـيـهـنـدوـ هوـ. جـذـهـنـ هوـ پـاـئـيـءـ جـيـ ثـانـءـ مـاـنـ نـكـرـنـدوـ هوـ، تـذـهـنـ پـاـئـيـ دـائـرـنـ هـ هـلـنـ لـگـنـدوـ هوـ، جـيـسـتـائـينـ انـ کـيـ درـيـاءـ جـيـ پـاـئـيـءـ هـ نـهـ اـچـلـاـيـوـ وـيـنـدوـ.

حضرت مخدوم بـلـوـالـ هـکـ وـذـوـ پـرـھـيـزـگـارـ مـاـئـهـوـ هوـ جـنهـنـ کـيـ مـاـدرـ وـطـنـ سـاـنـ تـمـامـ گـھـئـيـ مـحبـتـ آـهـيـ. هوـ هـکـ پـرـھـيـزـگـارـ، پـرـھـيـزـگـارـ هـ پـنـ هـوـ. جـيـئـنـ پـنـھـجـيـ وقتـ جـوـ هـکـ وـذـوـ عـالـمـ هـ ظـهـورـ جـيـ عـلـمـ هـ مـهـارـتـ رـکـنـدـزـ هوـ. هوـ گـنـدـيلـ جـيـ طـرـفـ جـيـ روـحـانـيـ زـنجـيرـ جـوـ سـهـرـوـرـديـاـ. هـنـ روـحـانـيـ سـلـسلـيـ جـوـ بـانـيـ شـيخـ ابوـ نـجـيبـ القـادـريـ هوـ. هـ سـنـدـسـ وـذـوـ خـلـيـفـوـ عـمـارـ يـاسـرـ هوـ هـ سـنـدـسـ شـاـگـرـدـ حـضـرـتـ نـجـمـ الدـيـنـ کـبـرـيـ هوـ.

سـنـدـسـ تـعلـقـ سـماـ خـانـدانـ سـاـنـ هوـ. هيـ خـانـدانـ سـنـدـ جـوـ حـکـمـراـنـ بـیـوـ. هوـ درـويـشـ قـسـمـ جـيـ نـيـکـ شـخـصـیـتـ جـوـ مـالـکـ هوـ. آخرـيـ دورـ هـ جـوـ حـکـمـراـنـ جـوـ سـماـ خـانـدانـ هـ کـذـهـنـ جـامـ فـيـروـزـ اـهـوـ مـطـلـبـ هـ جـيـ سـالـ 926ـ هـجـريـ

جڏهن شاهه بىگ ارگوان سند تي حملو کيو. ۽ ئي کي فتح کرڻ کان پوءِ هو سهوان ڏانهن ويو. ان موقعی تي مقصود جو رابطو سنا کردار ۽ سند سان پيار کندر ڳواڻ ۽ هن کي شاهه بىگ ارگوان جي خلاف فوج گڏ کئي وئي. تنهنکري ٿيلي جي جگهه تي ۽ هڪ وڌي جنگ ٿي جيڪا ٿي پر اهي سڀئي ڳواڻ جيڪي فوري طور تي گڏ ٿيا تنهن کري اتي انهن جي فوجي يونشن ۽ کو به هم آهنگي نه هئي. تنهن کري هن سبب لاءِ اهي کري سگهن ٿا تربیت یافته ۽ باقاعدہ فوج جو دفاع نه کرڻ شاهه بىگ جو. ۽ جنگ دوران سند جا ڪيتراي ڳواڻ شڪست کاڏي ۽ مارجي ويا ۽ شاهه بىگ جي فوج ڪامياب ٿي رهي هئي.

ڪاميابي کان پوءِ شاهه بىگ ان شخص کي ڳولڻ هو پويان WHO جي کوشش شروع کئي وئي هئي جو جي وڏو جنگ. هو هو ٻڌايو ته هي آهي هڪ شخص جو کم ۽ هن جنگ جي پويان ڪير هو ۽ ڪير هڪ درويش شخص آهي.

شاهه بىگ کي سندس دربار ۽ مقدم بالاول سڏيو ويندو هو. ۽ هن کي هن معاملي ۽ سندس کردار قبول کيو ويو ۽ انهيءَ کري شاهه بىگ مخدوم بالاول شهيد ٿيو.

مقصود بالاول جيڪو ڳنڍيل هو روحاني زنجير سهڙورديا سان پر هن کي دل سان تمام گھڻي عقيدت آهي حضرت لعل شهباڙ قلندر. روایت ۽ ذكر آهي ته هو باقاعدگي سان سهوان شريف جي

مزار تي ويندو هو ॥ اتان روحاني فضل حاصل كندو
هو. سندس باري ॥ چيو ويندو آهي ته هو پنهنجي
عبادت ॥ صوفيانه مشقن جو تمام گھٹو خيال ॥
توجھه رکندو هو.

حضرت شاهه لطيف پئائي

هو سند جو مشهور ॥ مشهور شاعر حضرت شاهه
لطيف پئائي جي نالي سان هو ॥ سندس باري ॥ اتي
پڻ روایت جنهن ॥ اهو ذكر آهي ته کيس حضرت
لعل شهباز قلندر کان روحاني فضل حاصل ٿيو هو. ॥
بابت کيس اتي پڻ ॥ روایت اهو هو گھمن لاء
استعمال ٿيندو هو جي مزار ॥ کيس حضرت لعل
شهباز جي مزار جي عمارت ॥ اسکول جو احسان
 مليو. قلندر. ॥ اتي پڻ هڪ روایت اهو هو استعمال
ٿيل جي طرف گھمن مزار جي عمارت ॥ هو شاهه
اولادي جي آستاني ॥ رهندو هو. ॥ زيارت کندو هو
بار بار جي مقبرو جو جي حضرت لعل شهباز قلندر.
جيڪڏهن

اسين شاهه لطيف پئائيءَ جي سوانح عمری ڏسون ٿا
جنهن ॥ سندس سهوان شريف جي مزار جي زيارت
جا ثبوت ملندا.

كتاب ॥ لطيف لطيف دين محمد وفائي پاران،
جنهن ॥ اهو ذكر کيو ويو آهي ته "شاهه صاحب
جيڪو مقدم دين محمد صديقي جي گهر سهوان ॥
رهندو هو. مقدم محمد جيڪو هڪ وڏو عالم ماڻهو
هو، انهي سان گڏ هو صوفي شخص ॥ هڪ درويش

هو جيکو سهروردیه جي روحاني سلسلی سان تعلق
".رکي ٿو"

مخدوم محمد جيکو سختي سان اسلامي قانون تي
عمل کندو هو ۽ جنهن کي شريعت اسلامي قانون
سڏيو ويندو آهي. هو هڪ شرعی قانون جو
صلاحڪار ۽ جيئن ته سند جي حڪمران ميان نور
محمد ڪلهوڙي جو خاص صلاحڪار هو. ۽ پنهنجي دور
. هو قانوني راءِ پڻ ڏيندو هو

جي كتاب لطيف لطيف پاران دين محمد وفائي
ڪھڙو کير صفحي 89 ۽ 90 تي لکيل هو ته
"مقدم دين محمد جيکو شاهه لطيف ڀتائي سان تمام
گھڻو پيار ۽ پيار کندو هو جو هڪ پيرو هن کي هن
سب سان سندس پگڙي متائي وئي هئي." ۽ ان
موقعي تي هن کي چيو ويو ته لطيف منهنجو دوست
اهي."

اهڙي پيار ۽ پيار سان جڏهن هو سهوان جي زيارت
لاءِ ويندو هو تڏهن هو باقادگي سان سهوان جي
مزار تي ويندو هو. سندس خوبصورت شاعري ۽
حضرت شهباڙ قلعدار جي مهرباني موجود آهي

حضرت ڪواذر بخش بيدل

حضرت قادر بخش بيدل جي پيدائش 1230
هجري مطابق 1814ع ٿي. هو روھڙي علائقى
جو هو. هو سند جو هڪ وڏو صوفي ماڻهو هجڻ سان
گڏ عالم ۽ سند صوبي جو مشهور ۽ مشهور شاعر
هو. کيس حضرت لعل شهباڙ قلندر کان گھري محبت
حاصل هئي.

حضرت بيدل کي صرف 14 سالن جي عمر ۽ علم ظهور ۽ فضيلت حاصل ٿي وئي. ان کان پوءِ هو حضرت لعل شهباڙ قلندر جي قبر جي زيارت کرڻ لڳو. تنهنڪري کيس رحمت حاصل ٿي. اتي. قلندری جي مهربانی حاصل کرڻ کان پوءِ هن سندی ٻولي ۽ شاعري لکڻ شروع ڪئي. ۽ جلد ئي هن لکڻ شروع کيو. سندی ٻولي ۽ اعليٰ درجي جي شاعري. ۽ جلد اهو هو ٿينٽ مشهور ۽ مشهور. سان سندی

ٻولي هو هو پڻ لکيو ڪجهه شاعري ۽ عربي، فارسي، اردو، هندی، ۽ سرائيڪي ٻولي.

حضرت بيدل مٿي ڏنل ٻولين ۽ حضرت لعل شهباڙ قلندر جي تعريف ۽ تمام گھڻي شاعري لکي آهي ۽ جنهن مان هن معاملي ۽ سندس تمام گھڻي عقيدت ظاهر ٿئي ٿي .

تاریخ تي هن دنيا مان لاداڻو کري ويا. سال ۽ زیکواد 1289 هجري

محمد محسن بيڪاس

هو هو پُت جو جي حضرت بيدل. ۽ سندس قلم نالو هو بيڪاس. هي سندی ٻوليءَ جو مشهور ۽ مشهور شاعر هو. بيڪس هن فاني دنيا مان هليو ويو سندس جوانيءَ جو دور. هو 27 جمادي الثاني تي روھڙي ۽ پيدا ٿيو. 1275 هجري مطابق 2 هين فيبروري ۽ 1859 سال. بيڪاس هو آهي مليو احسان کرڻ کان مزار حضرت لعل شهباڙ قلندر ۽ بيدل جي پنهنجي پيءَ وانگر. هن حضرت لعل شهباڙ قلندر جي

تعريف ॥ گھٹیون شاعریون لکیون آهن. ॥ هر شعر
مان حضرت لعل شهباز قلندر جی گھٹی عقیدت ملي
ثی.

حضرت بیقادص 1298 هجري مطابق 1882ع ॥
23 سالن جی عمر ॥ وفات کئی

سید ناڻن شاهه

سید ناڻن شاهه، سید معین لکوی جو پت، جیکو
سید گلاب شاهه جو شاگرد هو. ॥ کیر صلاح الدین
جو پت هو ॥ جیکو مزار جی سینیالیندڙ طور کم
کندو هو. کیس حضرت لعل شهباز قلندر کان
روحاني فضل حاصل آهي. ॥ سندس یاد ॥ نئی ॥ هک
مزار تعمیر کيو ويو. ॥ هن جاءِ تي کیس کیترن ئی
ماڻهن تي روحاني فضل عطا کيو ويو.

نین شاهه عرف نین فقیر

حضرت لعل شهباز قلندر جی روحاني فضل مان
کیس فائدو حاصل ٿيو. کیس لکیو ویو معیاري سندی
پولی ॥ شاعري. نین شاهه عرف نین فقیر جیکو
مشهور هو ॥ گادي یاسین تحصیل جی هک گوٹ جو
بااثر شخص هو. هن کي حضرت لعل شهباز قلندر
سان تمام گھٹی عقیدت آهي. جڏهن قلندری جو
فضل متیس هو تڏهن هن کي گوٹ ॥ سندس ملکیت
وکرو کئی وئی ॥ هن کي ساہوان منتقل کيو ويو.
شریف تي جی مستقل بنیاد. هو هو ٺهیل هک
عمارت

لاء . ॥ اج به اهو سندس نالي سان مشهور آهي

نینجي فقيري کافي سهوان ۽. سهوان شریف ۽
 (**کافي**) گھمندو هو اتي تلاوت کرن ڪافي
 کافي (lang-pal { , } کافي (شاھ مکي)
 کافي) اردو کافي آهي هڪ : (سنڌي (گرمکي)
 کلاسيڪل فارم

جو صوفي شاعري، گھڻو کري بنحاب ۽ سنڌي
 ٻوليون ۽ مان نکرندي بنحاب ۽ سنڌ جا علاقا ڏڪڻ
ايشا). وڏي آواز ۽. ماڻهن ۽ سنڌس عقيدت جيڪا
 ڏسڻ جي لائق آهي.

جي لازمي رسمون ۽ جي مزار umarat

ڪڏهن کڏهن کا روایت جيڪا مستقل بنيادن تي
 رسمن ۽ تبديل ٿيندي ۽ جيڪا ان شخص لاءِ يا مزار
 جي يادگار بُنجڻ جيڪو انهن جو لازمي حصو بُنجي
 ويندو.

جي مزار ۽ حضرت لعل شهباڙ ڦلندر کجه
 رسمون آهن جيڪي ڪيترين ئي صدين کان وئي عمل
 ۽ اچي رهيو آهي. ۽ انهن رسمن لاءِ جيڪي ماڻهن
 جي دل ۽ دماغ سان گڏ ٿين ٿا اتي مزار ۽ ٻڏڻ
 شروع ٿيو. پڙهندڙن جي خدمت ۽ اسان کي مختلف
 رسمي طريقيكار جو تعارف هيٺ ڏنل ڏنو ويو آهي.

درم

هر علاقي لاءِ ان جو پنهنجو آهي تهذيب ۽ ثقاافت
 جيڪو اتي ملندو. پنجاب علاقي ۽ ماڻهو پسند کن ٿا
 جي اتي دول (وڏي دول) جو آواز پر سنڌ جي
 سرزمين ۽ ماڻهو نوبت (دول) جو آواز تمام گھڻو

پسند کن ٿا. ۾ جیکو هڪ وڏي پيالي جي سائيز ۾ موجود هوندو. ان جي کليل حصي تي چمڙي جو چمڙو هوندو. چمڙو. جيئن ته اتي ڊول جو چمڙو ٻنهي پاسن کان پارچميٺ سان پر نوبت ۾ اهو صرف مٿئين پاسي کان موجود هوندو.

نوبت جيڪو هوندو پراڻن ڏينهن ۾ جنگ ۾ جنگين جي حڪمت عملی ۾ آخري وقت ۾ ماريyo ويندو هو. ان جو آواز اهڙو هوندو جيئن جڏهن اتي مارڻ اهو پوءِ اتي ٿيندو ٻڌو زور سان آواز جو گونج ڊول مان. ڊول وجائڻ جي روایت جيڪا مزار جي عمارت ۾ دگهي عرصي کان موجود آهي. مزار ۾ روزانو ٿي پيرا ڊول وجايو ويندو. شام جو پهريون وقت ۾ پوءِ ٻئي دفعي جڏهن قبر جو دروازو بند کيو ويندو. اهو هڪ اعلان وانگر آهي ته هاڻي مزار جو دروازو کوليyo پيو وڃي. بند. توهان ڪري سگهي ٿو سمجھڻ ۾ هي رستو اهو پاران ان جو آواز جي

ماڻهو اچو جي طرف ٻاهر کان جي شرين خودکار طريقي سان. جيئن اهي ڄاڻو اهو اهو مزار جي دروازي جي بند ٿيڻ جو وقت آهي. تنهن ڪري انهن سڀني کي ا atan کان مثبت طور تي ٻاهر ڪڍڻ جي کا ضرورت ناهي.

ٿئين دفعي درگاهه جو دروازو کولڻ وقت طبل وجايو ويندو. ۾ صبح جو سوير تهجد جي نفلي نماز جو وقت هوندو. هي هڪ اعلان پڻ آهي جيڪو حضرت لعل شهبار قلندر جي عاشقن لاءِ کيو ويندو. جيئن ئي دروازو کوليyo پيو وڃي ته اهي مزار جي عمارت ڏانهن

اچن. دول جي آواز سان گڏ وڏي تعداد ۾ ماڻهو پنهنجا
قدم رکيا ۾ ڏانهن اچو انهيءَ کري مزار جي تعمير

الف زبردست ڏمال ، يا مراقيبي ڪندڙ ناج تقریب

روزانو ڏمال يا مراقيبي ناچ جي تقريب ٿيندي پر ان
جو بندوبست شام جي وقت کيو ويندو جڏهن مزار
جي عمارت جو دروازو بند کيو ويندو. ڏمال، يا
مراقيبي ناچ جي تقريب جيڪا ٿا جد جي نفلي نماز
سان شروع ٿيندي جيڪا نماز کان اڳ بند کئي ويندي
آهي. صبح جو فجر جي نماز جو آواز. اهي ڏمala
روزانی جي طريقن سان تعلق رکن ٿا انهن لاءِ نندا
درم استعمال کيا ويندا آهن.

عرس (سالیانو وفات جي سالگرھه) جون مقدس تقریبون شروع ٿیندیون ته ان وقت وڏا ڊول ان مقصد لاءِ استعمال کیا ویندا آهن. هڪ ڊول جیکو مزار جي عمارت جي وڏی دروازی ۽ وجائڻ لاءِ استعمال کيو ویندو. ان وقت هڪ درویش جیکو ڊول وجائڻ کان اڳ ڪرسی تي ویهندو. ۽ هن استعمال کیو ڏھل وجائڻ اتي پنهنجي پوري عقیدت سان. مٿي ڏنل کان سواءِ ڏمال لاءِ مزار جي باهران وڏی جهندی هینان ڏھل تي ڏماکو ٿیندو. تنهن کري هن سبب لاءِ جا بلند آواز نشي ۽ مست قلندر وڏی جهندی جي چوڈاري کير ملندو، اهو ٻڌو ویندو. دیوانی ۽ نشي ۽ مست ماڻهن جي پیرن جي هلن سان زمين ڏمکندي. هن موقعی تي سجي پاڪستان مان عاشق ۽ نشي ۽ مست ماڻهو هتن ۽ ڪنگڻ پائي جڏهن ڊول جي ڏماکو ٿیندو ته ڏمال شروع ڪندا. وجد جي حالت.

اهي سڀني ماڻهو جيڪي مختلف ٻوليون گالهائين ٿا پر
اهي پنهنجو هڪ عام نعرو "مست ڪلندر" لڳائين ٿا.
[] هي نعرو جيڪو ٻڌو وڃي ٿو [] دول وجائڻ تائين
ديواني ماڻهن جو ناج جاري رهندو.

عرس (سالانه وفات) جي موقعي تي ڏمال جيڪو
ٿن وقتن لاءِ منعقد کيو ويندو جيڪو ڏسڻ لائق آهي.
انهي سان گڏ اهو روح پرور هوندو. جڏهن ڊول تي
ڏماڪو ٿيندو ته لکين ماڻهن جي ميز [] انهن [] هڪ
ئون روح پيدا ٿيندو. جتي به ماڻهو موجود هوندا ته ان
وقت ماڻهو ڏمال ناج ڪندو. [] انهن جا قدم پاڻمرادو
اڳتي [] پوئي هلن شروع ٿي ويندا. اڳي عرس جي
تقريب صرف فقير ماڻهو ڪندا جيڪي ڏمال جو
انتظام ڪندا. پر عرس جي وقت هر خاص [] عام
ماڻهو [] نندو [] وڏو سڀ ڏمال [] شرڪت ڪندا

عرس جي وقت زائرین جيڪي ٿولن [] اتي ايندا []
جيڪي پنهنجي حلقن [] ڏمال شئر ڪندا. [] جيڪو
الڳ الڳ پيش کيو ويندو. توهان سوچيو ٿا ته رات
جي وقت ڊول جي ڏماڪو ٿيندو [] لکين جي تعداد []
عقيدتمند جنون [] هوندا جيڪي زور سان رڙيون ڪندا
[] مست ڪلندر جا ن العرا هئندا. [] حصو وٺو ڏمال []. پوءِ
هن معاملي [] سوچيو ته اهو کيئن ٿيندو. ڪجهه
مهمان جيڪي پنهنجن پيرن [] ٽڪننگ پاٿيون ٻڌندا []
ڏمال [] حصو وٺندا. هن معاملي [] كهڙو به طريقو
لاڳو کيو وڃي جيڪو نفي ڏيڪاريندو. جو جي پنهنجو
شخصيت جو جي ماڻهو. عام طور تي هي ڏمال جنهن
کي ڪلندر ڏمال سڏيو وڃي ٿو.

عرس جي تقریب جیکا شعبان مهینی جي 18، 19، 20 تي مسلسل 3 ڏينهن تائين منعقد ٿيندي. ۽ اتي هڪجهڙائي ۽ هڪجهڙائي سان عقیدت جو اظهار کيو ويندو. پر هن طرح حضرت لعل شهباز قلندر جي شرن ۽ 3 ڏينهن تائين. عرس جي تقریب منعقد کئي وئي آهي.

سي کان پهرين ابدل کافي جي درگاهه فقير پيرو ۽ جيکي ڏمال ۽ مقرر وقت تي تمام گھڻي عقیدت سان حصو وئندما آهن. ۽ شركت کندي ۽ ڏمال اهي ٿيندو داخل ٿيو ۽ جي مزار عمارت ۽ مزار تي وجو. ۽ جڏهن مقرر کيل وقت ختم ٿي ويندو ته پوءِ اهي ا atan هليا ويا اتي. ۽ ۾ هي معاملو اتي ٿيندو هجڻ نه ڏئو زور ۽ مجبور کريو. سڀ ماڻهو هن معاملي ۽ پنهنجن فرضن ۽ کارکردگيَه کي چڱيَه طرح سجاڻدا.

کان پوءِ هي ۽ جي مزار فقير ماڻهو جو ڪچيري حصو وئڻ ڏمال ۽ اهي مزار تي ويندا WHO کافي آهن ۽ ان کان پوءِ ساقي سلطان، اولادي پير صاحب، بودلا بهار، جمن جتي، دورا حقاني، ۽ حكيم علي شاهه جو

ٿيندو حصو وئڻ ۽ WHO فقير ماڻهو ۽ درويش ماڻهو جي ڏمال پنهنجي مرضيَه سان گھڻي نظم و ضبط ۽ آردر. ۽ مزار جي عمارت جي زيارت جي سعادت حاصل ڪنداسين. هي پروگرام ٽن ڏينهن جي عرصي تائين منعقد کيو ويندو. ۽ ان کان پوءِ زائرین جيکي وڌيڪ ۽ باهرين علائقی مان پوءِ سهوان شريف چڏڻ

شروع ٿيا. پر اهي ٻڱي ويندا کان واپس اتي انهن جي دلين ۾ عقیدت جو هڪ بند سمند آهي.

مهندی جو حضرت لعل شهباڙ قلندر

هي رسم خاص طور تي حضرت لعل شهباڙ قلندر جي مزار سان لاڳاپيل آهي. ڇاڪاڻ ته عام طور تي اهو ٻين مقدس شخصيتن جي مزارن ۾ نظر نه ايندو آهي. مهندی جي رسم اصل ۾ چادرن جي پيشکش آهي ۾ جنهن کي حضرت لال شهباڙ قلندر جي مهندی سڏيو ويندو آهي ۾ مشهور آهي. تمام گھڻي عقیدت سان. توهان چڱي طرح ڄاڻو ٿا ته ٻين مزارن جي عمارتن تي تمام گھڻي شان ۾ شوکت سان چادرن جي پيشکش جي رسم ٿيندي. ۾ سجي پاڪستان مان ماڻهو خوبصورت شيون آئيندا آهن ڏڪڻيون ۾ موجوده ۾ جي مزار عمارت. جيڪڏهن اتي آهي نه ان بابت مبالغو سوچيو ته پوءِ اهو چئي سگهجي ٿو ته مقابلو آهي ڪوارليٽس جو تعداد ڏيڪاريو ويو آهي ۾ هر ڪوارليٽ ٻين کان بهتر آهي.

جيئن ته توهان اڳ ۾ پڙھيو آهي ته مزار جي عمارت ۾ مقرر وقتن تي ڏمال جا 3 ڏينهن جا پروگرام منعقد کيا ويندا. ۾ ساڳئي طرح جڏهن شام جو ڊول وجایو ويندو ته ان وقت حضرت لعل شهباڙ قلندر جي مهندی جي تقریب ٿيندي. سڀ کان پهريان 18 تاریخ تي جون کان گل شاهه مهندی جي تقریب منعقد کئي ويندي آهي خوبصورت ۾ بهترین عبادتون جوش ۾ مهندی ٿري تي جيڪو مختلف رنگن جي مختلف قسمن جي ريشمي ڏڪڻ سان ڏڪيل هوندو.

سان هي مهندي جلوس اتي ٿيندو هجن موجود هك
وڏو نمبر فقيرن ۾ صوفي ماڻهن جا. اهي فقير ۾
درويش نشي جي حالت ۾ گائڻ ۾ موسيقي جا ساز
وجائڻ سان گذاريnda هئا. ۾ جنون ۾ عقیدت ۾ ڏمال ۾
مشغول هوندا هئا ۾ اهي مزار جي عمارت ڏانهن
وڏندا هئا ۾ هي مهندي مزار جي عمارت تائين
پهچندي. مغرب جي نماز جو وقت

کان پوءِ هي تي پهريون شعبان اتي ٿيندو هجن پاس
کرڻ هك جلوس جو مهندي رسم تي تمام گھڻو
وڏو پيمانو. هي مهندي ٿيندو هجن ورتو ويو کان
فقير

مولچند. توهان کي اهو ڄائي حيرت ٿيندي ته هندو
خاندان جو هك ڏاڏو منجر بن ميرو ۾ جيڪو حضرت
لال شهباڙ قلندر جو عقیدتمند ٿيو هو. سندس هك
معجزو ڏسڻ تي. تنهن کري هي خاندان اچ تائين
پنهنجي خاندان جي ابن ڏاڙن جي روایت تي عمل
كري رهيو آهي.

ان کان پوءِ 20 شعبان تي جي مهندي قانونگو
خاندان کي سندن خاندان جي پراڻي روایتن مطابق
باهر کديو ويندو آهي. هن خاندان بابت روایت آهي ته
هي خاندان حضرت لعل شهباڙ قلندر جي زماني ۾
تمام گھڻو طاقتور هو. ۾ ان وقت هن خاندان جو گھڻو
اثر هو. پر حضرت لعل شهباڙ قلندر جي کنهن
معجزي جي کري هي خاندان ان وقت سندس
عقیدتمند ٿي ويو هو. حضرت لعل شهباڙ قلندر جي
مزار سان دگهي عرصي کان تعلق جي کري اهي

وڏي شوق ۽ جنون سان وڏي پيماني تي مهندى رسم
کي منعقد کري رهيا آهن.

کيترين ئي صدين کان وئي ان وقت هن مهندى
جي جلوس ۽ کشش هوندي. ماڻهن جو هڪ وڏو
تعداد جيڪو هن مهندى ۽ حصو وٺندو ۽ تمام گھڻي
جوش ۽ جنون سان ڏمال ۽ مشغول ٿيندو.

سجي پاڪستان ۽ حضرت لعل شهباز قلندر جا
عقيدتمند جيڪي ملڪ جي مختلف حصن ۽ پاڻ ۽
رسمون ادا کندا هئا. پاڳل ماڻهو جڏهن اهي ٿيندو وئو
مهندى رسمون پوءِ ان وقت ۽ اهي وڏي پيماني تي
دول سان ڏمال ۽ مشغول ٿيندا.

(جي عرس (ساليانو وفات) ورسى)

جي موقعى تي عرس جي موقعى تي سهوان
شريف سجي پاڪستان جو مرڪز ٻڱي ويندو. جتي
ملڪ جي سڀني حصن کان عقيدمند وڏي جوش ۽
جذبي سان وڏي تعداد ۽ ايندا آهن. ايران، افغانستان
۽ هندستان مان پڻ وڏي تعداد ۽ زائرین عرس جي
تقريب ۽ شركت کندا آهن. ماڻهو زندگي جي
مختلف شuben مان، ذات ۽ عقيدي کان سواء، گڏ
كرڻ ملهائڻ عرس (سالانه وفات جي ورسى) جيڪو
اسلامي ڪئليندر جي شعبان جي 18، 19، 20 ڏينهن
تي ٿئي ٿو مشهور مزار تي حضرت لعل شهباز قلندر
جي درگاه ۽ هر سال سهوان شريف.

مذهب ۽ عقیدن کان سواء، ويجهي ۽ پري کان
کيترايي لک عقيدمند گڏ ٿين ٿا اتي دعا گهرڻ لاءِ.

سڀئي زائر جيڪي عرس جي موقعي تي ايندا ۽ اهي
پنهنجا ٿيلها پريندا

خواهشون ۽ خواهشون ۾ هليا ويا واپس پنهنجين
جيڪهن تي. ۽ پوءِ اهي پروگرام ايندڙ پيري سهوان
شريف گھمن لاءِ اتي. تنهن کري انهيءِ سبب لاءِ هر
سال عرس جي موقعي تي اتي وڌيڪ ظاهر ٿيندو
عقيدت ۽ جيڪو وڌيڪ طاقت ڏيندو ۽ هن سالياني
شو جي طاقت هن معاملي ۽.

جيئن ته مان (اردو ٻولي جو ليڪ) تعلق رکان ٿو
lahor ته مان ڪندس هتي ذكر ڪرڻ چاهيان ٿو ته
جڏهن اتي ايندو تاريخون جو منسوخ ڪرڻ عرس
تقريب جو حضرت لعل شهباڙ قلندر پوءِ ان وقت
سجو لاهور شهر رنگين بيئرن ۽ پمپلتن سان
سينگاريو ويندو. اهو سڀ ڪجهه انفرادي ڪوششن ۽
سوق سان ٿيندو.

جهندو

حضرت لعل شهباڙ قلندر جي سامهون واري
درواري تي اتي هڪ وڏو جهندو آهي جيڪو آسمان
جي پاسي ۽ مٿاھين سطح تي پهچي رهيو آهي. جن
ماڻهن مزار جي عمارت جو دورو ڪيو ۽ انهن ڏنو
آهي انهن کي اتي مٿاھين جهندو ضرور ڏسڻ گهرجي.
ان كان علاوه عرس جي تقريب جي تفصيلن جي
چپيل پمقلين ۽ ۽ انهن انهن ۽ مٿاھين جهندو ڏنو
آهي. حقiqet ۽ اهو جهندو ناهي جيڪو وٺ تي لڳل نه
آهي پر جيڪڏهن توهان جهندڻي جي کا تصوير ڏسو ٿا

جنهن ॥ اهو ٿيندو ڏئو ويو جي جهندو ॥ جي اڳيان
پاسي جو جي مزار عمارت. پوءِ توهان کي جهندی
جي هڪ وڏي ڏاڪڻ نظر ايندی جيڪا ڳاڙهي رنگ ॥
اهي.

ميا محبوب عالم صاحب جيڪي نيك ماڻهن جا
خادم آهن ॥ جن چيو ته جهندو وڏي وڻ تي لڳل هو.
جنهن وقت سهوان شريف ॥ اهو وڏو وڻ پوکيو ويندو
هو ॥ انهن ڏينهن ॥ گهڻيون ॥ گهڻيون ويڪريون نه
هيون. ميا صاحب چيو ته سهوان جي نيك ماڻهن
حضرت لعل شهباڙ قلندر جي ڳالهه کئي جنهن کي
اهو وڏو وڻ آندو ويو هو. اتي سندس آگر جي اشاري
سان جڏهن اهو وڏو وڻ درياهه جي پاڻي ॥ وهي رهيو
هو. اوچتو سندس نظر ان تي کري پيو ॥ کيس
سندس آگر جي اشاري سان اهو وڻ اتي آندو ويو ॥
هو دفن ٿيل ملڪ ॥

كجه سال اڳ وڻ جي چئني پاسن كان مضبوط
حد ناهي وئي هئي. ته جيئن ان تاريخي وڻ کي
حافظت ॥ سلامتي ॥ رکي سگهجي. ॥ اتي هو امكان
اهو جي عقیدتمند ٿيندو نقصان اهو وڻ کي چکي ॥
ان کي کڻي وڻ کي انهن جي عقیدت ॥ گهر بتدرج ॥
جي عرصو جو كجه وقت. اهڙو هڪ وڏو جهندو
کھڙي آهي

دنيا جي کنهن به کند ॥ نه ٿو ملي. ان جا پاچا سجي
سهوان شريف ॥ موجود آهن

سيد شاهه حسين (1274 - 1177)، جيڪو لعل

شهباز قلندر جي نالي سان مشهور آهي. (سندي):
 قلندر شهباز لعل)، هو هڪ صوفي موجوده دور جا
 بزرگ مذهبی شاعر باکستان افغانستان. هن
علاقئي مسلمان هندن ٻنهي طرفان احترام احترام
 کيو ويندو آهي چاڪاڻ ته هن ٻنهي ملڪن
 جي وج مذهبی رواداري جي تبلیغ کئي هئي.
 ايمان. سندس معمول جي گاڙهي لباس جي پئيان
 کيس لال ("ياقوت جي رنگ") سڏيو ويو "شهباز"
 هڪ عظيم الاهي روح جي نشاندهي کرڻ لاء "قلندر" چاڪاڻ ته هو هڪ گھمندڙ پاڪ ماڻهو هو.
 روحاني گيت "داما" "دم مست قلندر"، جيکو 13
 صدي جي هڪ اصل نسخي تي ٻڌل آهي، بزرگ سندس تعليمات جيتعريف کري ٿو تازن ڏهاڪن
هندستاني بر صغیر وڏي بيمانی تي مشهور رهيو
اهي.

لال شهباز قلندر، پُت جو ابراهيم كبيرالدين،
 هو پيدا ٿيو ميوند، اج جو افغانستان. سندس
 اين ڏاڙن هئي کان لڏپلان ڪئي بغداد، عراق آباد ٿيو مشهد، ايران اڳ حركت کندڙ جي
 طرف ميوند. هو رهندو هو کڏهن غزنويان غوري
 حڪومت ڪئي سندو علاقئو (اج جو بنجاب،
باڪستان).

رومي جو همعصر، هن مسلم دنيا هو سفر کيو
 آباد ٿيو سيهون، سند هو کٿي هو آخرکار دفن
 ٿيل. اتي 1196 سندس سند موجودگي جو
 ثبوت آهي جڏهن هو پير حاجي اسماعيل پنهور سان
 مليو. بات سمجهيو وڃي ٿو ته هو سيوهن پهتو هو

1251 هجري جي لڳ پڳ. اتي هن هڪ ميٽنگ هال (خانقاہ) قائم کيو، فقهی اسلام مدرسی تعلیم ڏني پنهنجا کتاب ميزان السرف لکيا ، کسم دؤئم ، عقد زبه . لعل شهباز هڪ برهماجاري زندگي گذاري.

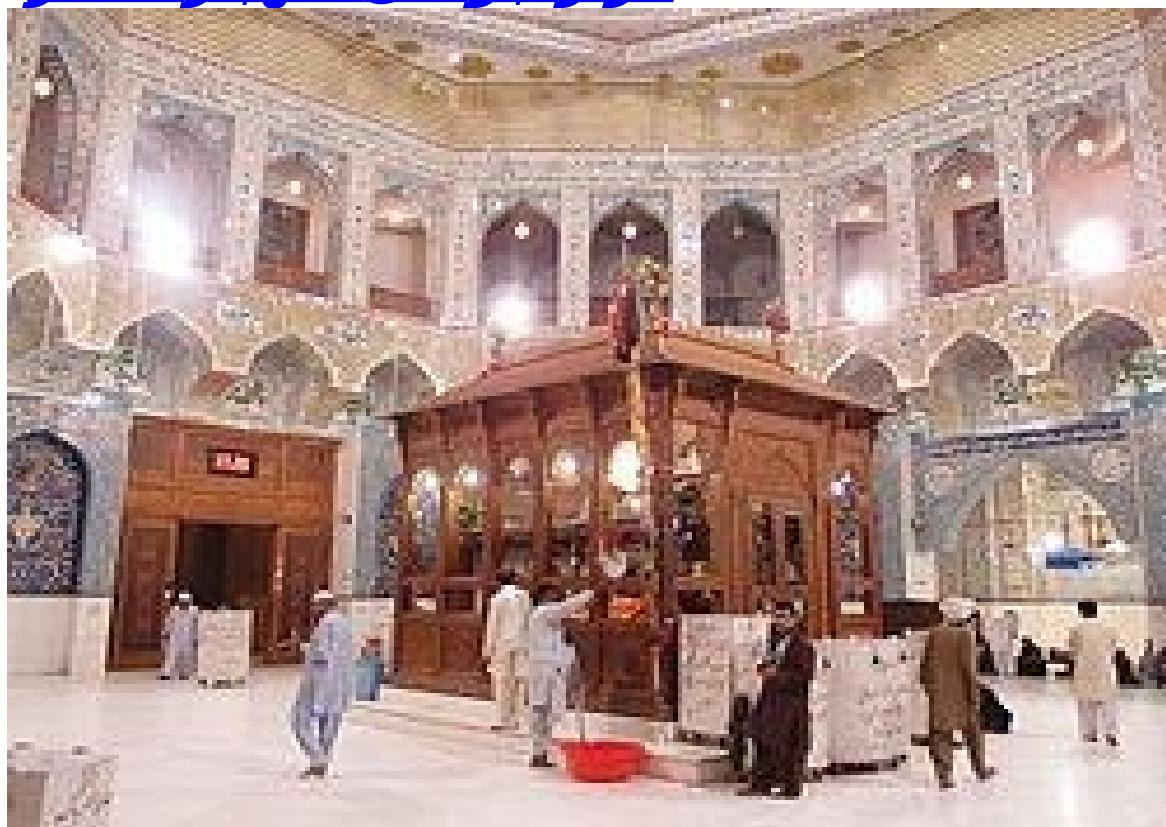
ملتان، هو مليو ڀهاءُ الدين زكريا جو جي سهروردی حکم، بابا فرید الدین گنج شکر جو جي جشتیه سید حلال الدين بخاری. انهن چئن جي دوستي افساني بُنجي وئي، انهن کي چهار يار (فارسي) جي نالي سان سجاٽو ويندو هو. "چار دوست". کجهه مورخن جي مطابق، چئن دوستن سند، پنجاب (موجوده پاکستان هندستان) جي ڏکڻ حصي جي مختلف حصن جو دورو کيو شهباز مذهبين جو هڪ وڏو عالم بُنجي ويو، پشتو، فارسي، ترکي، عربي، سنڌي سنڌڪرت سميت ڪيٽرين ئي بولين رواني سان گالهائيندو هو

.

هي اهو دور به هو جڏهن بادشاهه غیاث الدین بلن (حڪومت: 1266-1287) هندستان تي حڪومت کئي

سريرست ديوتا جي اوٽار طور سجاڻ لڳا ، جهوليال . هن تعلق تي زور مشهور روحاني گيت " دام دم" ذريعي ڏنو ويو هو. مست قلندر جيکو کيس جهوليال جي نالي سان سڏيندو هو. وقت سان گڏ، جهوليال سندس لاءِ هڪ لقب بُنجي ويو آهي، هندو مسلمان سنڌين ٻنهي.

مزار جو لال شہباز قلندر

Interior of the shrine of Lal Shahbaz

Qalandar in Sehwan

لعل شهباز قلندر جي مزار 1356 هجري ۾ تعمير
 کئي وئي هئي ۾ ان کي سندی 'کشي ٿائلس'، ائيني
 جي کم ۾ سون جي پليٽ ٿيل دروازي سان
 سينگاريو ويو هو جيڪو سند جي بادشاهه پاران عطيو
 کيو ويو هو. ايران جو شاهه، رضا شاهه بهلووي ۾
 پاڪستان جي مرحوم وزيراعظم پاران نصب کيل،
دولفقار علي ڀنو. اندروني حرم تقریبن 100 چورس
 گز آهي جنهن جي وج ۾ چانديءَ جي چانو واري قبر
 آهي، مطابق جي طرف نديم ويگن، ڪثارو چاندي
 عطيو کيل پاران سردار محبوب علي خان واگن
 (واگن قبيلي جو سردار) سنگ مرمر جي فرش جي
 هڪ پاسي تي لڳ ڀڳ 12 انج اوچي (300 ملي ميتر)
 فولدنگ کاث جي استيند جي قطار آهي، جنهن تي
قرآن جي نسخن جو هڪ سست آهي. عقيدتمند جي
 پڙهن لاءِ. ٻئي پاسي، پرسان هڪ بندل جو بخور،
 آهن قطارون جو تيل جا ليمپ روشن ٿيل پاران

عقيدتمند . هزارين عقيدتمند خاص طور تي هر
 خميں تي مقبري تي ايندا آهن.

(عرس (ساليانو وفات جو ڏينهن)

لال شهباز جو عرس (ساليانو موت) ورسي)،
 منعقد ٿيل تي 18 شعبان - مسلم قمري ڪئليندر
 جو ائون مهينو ، سجي پاڪستان ۾ باهرين ملڪن
 مان 20 لک کان وڌيڪ حاجين کي گڏ کري ٿو. ٿن

ڏينهن جي دعوت جي هر صبح، سيوهڻ جون تنگ گهڻيون زائرین سان پريل هونديون آهن، فقير ۽ عقيدتمند پنهنجو رستو ناهي رهيا آهن بزرگ سان رابطو ڪرڻ، خراج تحسين پيش ڪرڻ ۽ انهن جي خواهشن لاءِ پڇڻ لاءِ مزار تي ويندا آهن. (ساؤ سومر) ٻئي ڏينهن صبح 6 وڳي کان صبح 8 وڳي تائين گانا گائيenda آهن. اهي هر سال مختلف علائقن مان لوک گائڻ وارن (مندلري) جي ٿولي کي دعوت ڏيندا آهن .

خودکشي بمباري حملو 2017

فبروري 2017 تي، اسلامي رياست جي 16 خراسان ڏڙي هڪ جي ذميواري قبول کئي مزار تي خودکش بمباري جنهن جي نتيجي ۽ 88 ماڻهو مارجي ويا. ٻئي ڏينهن صبح جو، مزار جي سنپاليندڙ روزاني روایت کي جاري رکيو ته صبح جو 3:30 وڳي مزار جي گهڻتي وجائي ۽ چيو ته هو دهشتگردن کان ڊجي نه سگھندو ۽ مزار هفتیوار طور تي حملی کان پوءِ شام جو ڌمال ، يا مراقببي ناچ جي تقريب پيهر شروع ٿيئي هئي.

پاڪستاني حڪومت ۽ سڀکيورٽي فورسز فوري طور تي ملک گير سڀکيورٽي ڪريڪ دائمون شروع کيو، ۽ دعويٰ کئي ته ايندڙ ڏينهن تائين 37 شدت پسند مارجي ويا آهن.

﴿ جي نثر ﴾ شاعري

داما ديم مست قلندر

الف قوله ڪيترن ئي هندستانين پاران گايو ويو ﴿
 پاڪستانی ڳائڻا ﴾ موسقار اهڙا جيئن نور جهان ،
 نديم سرور، استاد نصرت فتح علي خان ، عابده
 پروين ، صابري ڀائرو ، رونا ليلا ، ودالي ڀائرو ،
 شنڪر-احسان-لوئي ، ريشمن ، قرة العين بلوج ﴿ هُو
 يو هني سنگھ . "لعل ميري پت رکيو / استاد فريد اياز
 ﴾ / ابو محمد". (ڏسو داما ديم مست قلندر). هي
 نظم هو شروعات ﴿

پاران لکيل امير خسرو ، پوءِ وڌيک ترميم کئي وئي
 بابا بُلهي شاهه . لعل شهبلاز قلندر کي ."-
 . جهوللال " به سڏيو ويو آهي

جي ختم.